

Bena: Bible for John

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

John

Chapter 1

¹Daa pali na njoo na njoo pali payimwi na mungu na njoo chali mungu. ²Uyu njoo Daa alipamwi na Mulungu. ³Vinu vyosa fya fanyike kuchumbila mwene, na bilamwene kwehela hata kinu kimwi kyekika fanyike. ⁴Mgati yake kwali usima, na huo usima wavechile nuru ya wanadamu wosa. ⁵Nuru yang'aalile pakisi, wala kisi selya chimike. ⁶Pavesile na munu yeyatumwile kuhuma kwa Mungu, ambaye litawa lyake akemelule Yohana. ⁷Achile ngita msahidi aluwene kuhusu ila nutu. ili kutigila vosa vawese kuamini kuchupila mwene. ⁸Yohana avesile haa nuru, bali achile alole kuhusu yila nuru. ⁹Hivyo yali nuru ya kweli ambayo yeyali ikwacha katika dunia nayo yamwidike nuru kila yumwi. ¹⁰Peavechile katika dunia, na dunia yawa mwilwe kuchumbila mwene, na dunia seyamuchelee. ¹¹Achile kwa vinu vyake, na vanu vake seva mwanwike. ¹²Bali kwa vala volofu yevamwanwike, yevali yevekwamini litawa lyake, kwa hao yaavagavie haki yakuvesa vana va Mulungu, ¹³Ambao yevazuliwile, siokwa danda wala kwa mapenzi gamvili, wala kwa Mapenzi ya munu, bali kwa Mulungu mwenekaye. ¹⁴Nalo luchowo lwafanyike muvili na ekete ngatigati yetu, twaluwene utukufu wake, utukufu wake, utukufu ngita wa munu vaweka wa kiweka yeachile kuhuma kwa Daada. amemile Neema ya kweli. ¹⁵Yohana alolile kuhusu mwene, na akangiche sauti alongile uyu ndiye ambaye yenalongile njoo chake nekelilonge, yula yamemile baada yangu ni mkomi kuliko nene, kwasababu avechile kabla yanene. ¹⁶"Kwakuwa kuhuma katika utimilifu wake newe vosa twanukie bule kipawa baada ya kipawa. ¹⁷Kwakuwa shelia yachile kuchumbila Musa. Neema na kweli fya chile kuchumbila Yesu Kristo. ¹⁸Kwehela munu yamuwene Mulungu wakati wowosa. Munu yumwi avechile ni munu yeali katika kifua cha daada, afanyile mwene achelekane. ¹⁹"Na huu ndio twamuwene Yohana wakati makuhani na walawi yevatumwile kwa mwene na wayahudi kumucha, "veve ni nan?" ²⁰Bila koboka na kukana bali ahigile" nene sio kristo. ²¹Nondee vamu wuchile, "Veve ni nani nondee?" Veveni Eliya? Alongile, "Nene, seni mwene. Valongile veveni nabii? Ahigile hamu. ²²Kisha vamulongie, "Veveni nani, ili kutigila tuvagavile jibu yavatutumile?" wajishuhudiaje veve mwenekaye?" ²³Alongile, "Nene ni sauti yamwene aliyekuwa nyikani, Mwinyose g'asi Mtwana, ngita nabii Isaya yealongile. ²⁴Nondee kwali na vanu vatumwile pala kuhuma kwa mafalisayo vamuwuchile na kulonga, ²⁵"Yuliyuli wibatisa ngita veve seyumwene Kristo wala Eliya wala nabii?" ²⁶Yohana avahigile alongile, "Ni batisa kwa malenga. Hata nonde, mgati mwene ekwima munu yesemuchelee. ²⁷Uyu ndiye yekwacha pambeke yangu. Nene sisitahili kuchilegesa egesi cha vilato fyake. ²⁸Njoo ichi chatendike uko Bethani, kumwambu ya Yordani, mahali amambo Yohana ali ebatisiwa. ²⁹Siku yeyifatile Yohane alimwona Yesu. ekwacha kwa mwene alongo. lole mwana ndikwa Muluvi yenyamula dhambi ya ulimwengu! ³⁰Uyu ndiye yenilongile njoo chake nekeni longi, mwene yekwacha kumbele ya nene ni mkomi kuliko nene, kwakuwa ali kabla yangu! ³¹Senimuchelee mwene, lakini yafanyike ndeni ili kutigila agubatuliwe katika Israeli, kutigiola tachile nikavabatisakwa malenga. ³²Yohana alolile, "nawene Roho ikwika kuhuma kumbunguni mfano wa hua, na yasingie pakwanya yake. ³³Nene senikamuchelee lakini mwene yeanitumile ili nibatize kwa malenga anilongie, yula ambaye amuwona Roho ekwika na kwikala pakwanya yangu, uyo ndiye abatisa kwa Roho Mtakatifu. ³⁴Nilolile na niwene kutigila uyu mwana mwana wa Mulungu. ³⁵Kangi siku yeyafatile Yohana aliemile pamwi na fanafunzi vake vavili, ³⁶Vamwene Yesu egenda na yohana akalongile, "Lole, mwana vandimwa va Mungu! ³⁷Wanafunzi vavili vamupilike Yohana alongile neke vamufuate Yesu. ³⁸Kangi Yesu apindwike na kuvalola vanafunzi vekumufuata, na avalongie, "Mwisakaliki? Vakahigile, "Rabbi, (maana yake mwalimu ukwi kala kwii?" ³⁹Akavalongie, mwache na mulole, "Pambeke vahelehe na kulola mahali peali ekuri kala, vekete pamwi namwene siku hiyo, kwa kuwa ilikuwa ngita saa kumi hivi. ⁴⁰Yumwi wa vala vavili yavampulike Yohana aywange na pambeke vamfatile Yesu alini Andrea, lukolo lwake Simoni petro. ⁴¹Amwene lukolwe Simoni na amulongie, "tumupatile masihi" (ambaye vekumulonga Kristo). ⁴²Amuletile kwa Yesu. Yesu amulolile na kulonga, "Veveni Simoni mwana wa Yohana" ekemelule kafa, (maana yake Petro). ⁴³Siku yeyafatile wakati Yesu pakelege kuhega kuhenelela Galilaya, amupatile Filipo na akamulongie, "Unifuata nene. ⁴⁴Filipo ali ni mwenyeji wa Bethsaida, mwani wa Andrea na Petro. ⁴⁵Filipo amupati Nathanaeli na kumulongela, tumupatile yula ambaye musa yeandike abari chake katika sheria na manabii, Yesu mwana wa Yusufu, kuhuma nazareti. ⁴⁶Nathanaeli amulongie, "Jekini kinofu kwesaa kuhuma Nazareti? Filipo amulongie wache na Ulole, ⁴⁷Yesu amuwene Nathanaeli achege kwa mwene akalongite, "Ulole, mwisraeli nakaka na kaka sealina changa mgatiyake!" Nathanaeli akamwambia, "Ukanichele nene?" ⁴⁸Yesu akahigile na akamulongie, "Kabla Filipo amukelie peali pasi ya pebiki, na kuwene. ⁴⁹Nathanaeli ahagili, "Rabi veve umwana wa Mulungu! Veve ni Mfalme wa Israeli!" ⁵⁰Yesu ahigile akamulongie, kwasababu nakulongie na kuwene pasi ya mebiki je waamini ulola ugawona matendo

makoni kuliko aga." ⁵¹Yesu alongile,"Amini amini nikuvalongela machilola mbingu chigubatuliwa kuvalola malaika yevekang'ala na kwika pakwanya ya mwana wa Adamu."

Chapter 2

¹Badala ya siku chidatu kwali na arusi huko kana ya Galilaya na maivake Yesu akakali kuko. ²Yesu na vanafunzi vake vakalali kilwe kuharusi. ³Wakati peikakali isilile divai,maivake yesu amulongie,"Vehela divai." ⁴Yesu ahigile,mdadala uyo ekunihusu liki nene?muda gwangu nene bado kutimila." ⁵Maivake akavalongie vatumis,"chochote kyedaha avalongele mugole." ⁶Basi kwali na fichilo sita fyamaganga pala peyavikilwe kwa ajili ya kukala va katika sikukuu cha wayahudi,kila yumwi lika kali na ujazo wa nzio chivili au chidatu. ⁷Yesu akavalongie,"Mumemeche malenga mufichilo fya maganga vamechile hadi pakyanya. ⁸Kisha akavalongie valavatumisi,"Munyamule kiasi na musindike kwa yee hudumila mkuu va pamesa."Va golile ngita peavalagiliche. ⁹Mhudumu mkuu agawonjile malengagala gegakakali gabadilike na kuvecha divai,ila siakagachele kwega humile (lakini vatumisi yevaka negile malenga gala vakaluchele kwegahumile).Pambele vamukemelie bwana harusi na kumulongela," ¹⁰Kila yumwi ekwanja kuvahudumila vanu divai nofu nunde"¹¹Muujiza hugu gwakana ya Galilaya,ukakali ndio mwanzo wa ishara cha muujiza gwegigolile Yesu,akifunua utukufu wake,ende vanafunzi vake va mwaminile. ¹²Baada yahii,Yesu,mai vake,lukolo vake na vanafunzi vake vahele katika mwani ya Kapernau na vekete uko kwasiku ngefu. ¹³Basi pasuka ya wayahudi ika kali ihgelie,ende Yesu akaendaye Yerusalemu. ¹⁴Ava wene vauzaji va senga,ndiwa,na njiva mugati ya Hekalu.Kangi na vabadilisa mapesa vakakali vekete mugati ya Hekalu. ¹⁵Yesu atengenise mjeledi una fihundo avahumiche wonda yevakakali katika hekalu,ajumulise sengana ndimwa asukue sendi cha vabalili na kuchi galamula mesa chao. ¹⁶Kwa vaguchaji va njiva akavalongie,"muheche finu ifi kutali na mahali apa,muleke kuigola nyumba ya daada vangu kuvecha mahali pa soko."¹⁷Vanafunzi vake vewike kutigila ikakali yandikilwe,"wifu wanyumba yako unilia." ¹⁸Wakuu wa kiyahudi vahigile,vakamulongile,niishara ipi yeavidaha uilanguche kwa sababu ukuchigola njowa ichi?" ¹⁹Yesu avahigile,muibomole lekalu lili nene nilichenga badala ya siku chidatu."²⁰Kisha vakuu wa mayahudi valongile yaghalime miaka arobaini na sita kuchenga hekalu hili nave wilonga ulichenga kwa siku chidatu?" ²¹Ingawa,mwene alongile hekalu avaganiche muvili gwake. ²²Ende pambele badala ya kuchuka kwake kuhuma kwa wafu,vanafunzi vake rewike kutigila alongile ende,vakaminile maandiko na kauli iyi ambayo yesu akakali ailongile. ²³Basi peakali Yerusalemu wakati wa Pasaka,wakati wa siku kuuvanu wongofu vaminile litawa lyako pevawene ishara ya miujiza gyeagi golile. ²⁴Lakini Yesu Siaka kali na imani nawo kwa sababu avachelee vanadamu wonda. ²⁵Siakelee muni yoyonda bunu longi la kuhusu wevave vanadamu kwa sababu aluchele kyekika kali mugati yao.

Chapter 3

¹Basi kwalima na Farisayo ambaye litawalya ke Nikodemo.Yumwi wa wajumbe wa baraza la wayahudi. ²Munu uyu amuhielele mtwa Yesu na aka mlongile,"Rabi,tumuchele ya kuwa umwalimu kuhuma kwa Mungu,kwa maana kwehela munu yewesa kugola ishara ichi chosa Mulungu seyavesile pamwi na mwene."³Yesu amuhigile,"Amini,munu sewesa kwingila katika ufalme wa Nguluvi seya zuliwile mara ya chivili." ⁴Nikodemo alongile,"Munu ewesa kuzaliwa avesega msee?sewesa kwingila mukisolola mwa mayivake mara ya pili na kubabua,Je ewesa?"⁵Yesu amuhigile,Amini, amini munu seya zaliwile na malenga na kwa Roho,sewesa kwingila katika ufalme wa Mungu. ⁶Kyekizaliwile na muvili na mvili,na kyekiza liwile kwa Roho ni roho.⁷Ubihile kushango kwa sababu nakulongie,ni lasima kusaliwa mara ya chivili.' ⁸Upepo wivuma kokosa kwewikila na sauti yake mwaipulike,Lakini semwiche kwehahuma wala kweni bita.Ndesi yeyive hali ya kila yasaliwile na roho.⁹Nikodemo ahigile,kwa kulonga,"chowo ichi chiwesekana?" ¹⁰Yesu amuhigile,"Veve wimwalimu wa Israel,hata seugachele njowo ichi? ¹¹Amini,amina,nikukulongela,kila kyetukichele tukikilola kwa kila kwatwakiwene .Lakini semwi kwanuka ushuhuda wanewe. ¹²Ngita nivalongie njowo cha apa inyi nasema mwikwamini,muwesaululi kwamini ngita nivalongelenge njowo cha mbinguni? ¹³Maana kwehela yakang'ie pakwanya kuhuma mbinguni vesile mwene yakekile mwana wa Adamu. ¹⁴Ngita mwene Musa yamunyasue liyoka jangwani,ndesi mwanawa Adamu lasima anyasuliwe, ¹⁵ilikutigila vosa yevekwamini vapeuwe usima wa milele. ¹⁶Kwa maana jinsi lyi Mulungu avakele vanu kutigila amuhumiche mwanavake vaweka,ili kutigila munu yoyosa yekwamini asiangame bali aveche usima wa milele. ¹⁷Kwasababu Mulungu amutumile mwanavake duniani ili auhukumu nchi, bali kutigila ulimwengu ukomboluwe katika mwene. ¹⁸Adaye amini mwene hata hukumiwa,mwene yesekwamini avechile ahukumiwe kwa sababu sekwamini litawa lya mwana vaweka va Mulungu. ¹⁹Iyindiyo sababu ya hukumu,ya kutigila nuru yachile kwa vanu,Lakini binadamu vakele kisi Saidi ya nuru kwa sababu njowo chao chali mbofu.

²⁰Kila munu yendenda mbofu echukila nuru wala sekwacha nuruni ili njowo chake chibihile kuvasitasita pamwachi. ²¹Lakini,mwene ye kweli ekwacha kunuru ili njowo chake chiwonekane kutaingita chigolulwile kwa unofu wa Mulungu. ²²Baada ya ichi,Yesu pamwi na vanafunzi vachelele katika linchi ya Yudea.Uko atumie muda pamwi na vene ali ebatisa. ²³Sasa Yohana pia ali ebatisa uko Ainea karibu na sulimu maana kwalina malenga golofu pala.Vanu vachege kwamweneo na kubatisua. ²⁴Kwa kuwa Yohana ali seatagwile mugelesa. ²⁵Pambele gahumie mabishano pagati ya vanafunzi va Yohana na Muyahudi kuhusu sikukuu cha utakaso. ²⁶Vahelee kwa Yohana vakamulongie,"Rabi,mwene yeali nave kumwandbo ya mto Yorodani,mwene alolile abari chake,lole,ebatisa navosa vehela vanafunzi. ²⁷Yohana ahigile munu sewesa kwanuka kinu kwokwonda isipokuwa ngita amugavie kuhuma mbinguni. ²⁸Nyenye venekaye mwalolile kuvesa nalongile kuvesa,'Nene senimwene Kristo,badala yake nalongile,nitumwile pautalo ya mwene. ²⁹Mwene yavechile na bibi harusini bwanaharusi.Ndonde rafiki wa bwana harusiyekwima na kupulikicha ehekelela sana kwa sababu ya sauti ya bwana arusi.Iyi nondoeni furaha yanene yeyitimilike. ³⁰Epasua kusidi nene nipasua kupunguka. ³¹Mwene yehumwa pakwanya,y pakwanya,mwene avechile vanu ehuma ulimwenguni na kuanywanga cjowo cha vanu mwengi yehuma pakwanya ya vosa. ³²Mweme alolile galageagawene na kugapulika,lakini kwahela yekwanuka ushuhuda wake. ³³Mwene yeanwike ushuhuda wake ahakikise kuvecha Nguluvini na kaka. ³⁴Kwasababu mwene yatumwile na Nguluvi enywanga njowo cha Mulungu.Kwa kuwa hampi roho kipimo. ³⁵Daada ekumukela Mwana na kumugavila vanu vyosa mumawoko gake. ³⁶Mwene yekwamini mwana enaousima wamilele.Lakini kwa mwene yese kwiidikila mwana abihila kuulola usima,bali ghadhabu ya nguluvi imukolela pakwanya yake.

Chapter 4

¹Basi Yesu pealuchelee kutigila Mafarisayo vapulike kutigila Yesu efwai sana kuvabatisa saidi ya Yohana, ²(ingawa Yesu mwene siakakali ebatisa ila vanafunzi vake), ³Ahumile judea na ahele Galilaya. ⁴Ende yali muhimu kuchumbila samalia. ⁵Na afikile mu mwani ya samalia,we wikemeluwa sikari,bei na eneo ambalo Yakobo amugavie mwanavake Yusufu. ⁶Na lisimo Iya Yakobo lyali apo.Yesu akakali afwahie kwa ajili ya safari na ekete bei na lisimo.Yali muda gwa pamunyi. ⁷Mdadala msamalia achile kunega malenga,na Yesu aka mulongile,"ungavile malenga ndinyuwe." ⁸Kwa sababu vanafunzi vake vakakali vahele kumwani yao kugula ugali. ⁹Yula mudadala akamulongie,"Ivecha wuliwuli veve mgalu,lai ni suka nene?" ¹⁰Kwa sababu Wayahudi hawachangamani na Wasamaria. Yesu akamuhigile,"Ngita uluchele kalama ya Mulungu,na yula yeekukulongela ungavile malenga,ngali umusukile,na ngali akugavie malenga ga unani." ¹¹Mdadala ahigile,"Mtwa wihela ndowo ya kunegela,nalisimo litali ugapata kwi malenga ga unani.? ¹²Je veve ni mkuu,kuliko daada vetu yakobo,ambae atugavie lisimo ili,na mwene na vana vake pamwi na mifugo gyake vanyue malenga ga lisimo ili?" ¹³Yesu ahigile,"kwa yoyonda yee daha anyue malenga aga apata ng'alu kangi, ¹⁴lakini mwene yedaha anyuemalenga geni daha nimu gavile sia pata ng'alu kangi.Badala yake malenga geni kumugavila gavecha che mchemi yeyi lwiduka hata milele." ¹⁵Yula mdadala akamulongie,"Mtwa nikugasuka malenga ago ili ni bihile kupata ng'alu,na nibihile kuguda kwacha apa kunega malenga." ¹⁶Yesu akamulongie,"helele kamukemele mugosi vako,halafu uwuye." ¹⁷Mudadala akamulongie,"Nihela mugosi." ¹⁸Yesu ahigile,"Ulongile unofu ni hela mugosi," ¹⁹Kwa mana uvechile na vagosi va hana,na yumwi winave saaichisio mugosi vako katika ulu uganue na kaka!" ²⁰Mudadala akamulongie,"Mtwa na ndiwona kutigila veve nimnyandunga. ²¹Vadadesu vaabudile katika kidunda iki lakini nyenye mwilonga ya kutigila Yerusalemu ndiyo sehemu ambayo vanu vepatakiwa kwa budu." ²²Yesu amuhigile,"Mudadala,unjamini,wakati wikwacha ambapo semumwabudu daada katika kidunda iki au Yerusalemu. ²³Nyenye vanu mwabudu kila kyemukichele,lakini nehwe twikwabudu kye tukichele,kwasababu wokofu wihuma kwa wayahudi." ²⁴Hata nde,wakati wikwacha,na nunende wiapa,wakati yevekwabudu nakaka vamwabudu daada katika numbula ya nakaka,kwasababu daada ekuvasaka vanu vanamna iyo kuvecha vanu vake yevekwabudu. ²⁵Mulungu ni numbula,na vala yeve kumwabudu vetakiwa kumwabudu kwa numbula ya nakaka." ²⁶Mudadala akamulongie,"Nikuluchela kutigila masihi ekwacha,(ekemelu wa Kristo).uyo pee kwacha atulongela chonda." ²⁷Yesu akamulongie,"Nene ywilonga nene ndiyumwene." ²⁸Wakati wuwo vanafunzi vake va wuyile navo vekangise wuli aka kali enywanga na vadadala,lakini kwa hela yeagelile kumuwucha,"Wike la liki?" ²⁹au wali wiywanga nave?" ³⁰Ende mudadala akilekile kichilo kyake na akahela kumwani na kuvalongela vanu, ³¹Mwache mumuilo muni yeanilongie njowo changu chonda chenichi golile,Je iwesekana kutigila ndiyo Kristo?" ³²Vahumile kumwani na kwacha kwa mwene. ³³Wakati wa pamunyi vanafunzi vake vamulongie kutigila,"Rabi lie ugali." ³⁴Lakini mwene akava longie,"nene ndi nakyo kya kulia semukichele nyenye." ³⁵Vanafunzi velongie,kwa hela yeamulete kinu kyonda kulia,"Je va kaletile?" ³⁶Yesu akavalongie,"Kyakulia kyangu ni kugola mapenzi gake mwene yeani tumile na kutimiza kasi yake. ³⁷Je,semwilonga,"Gyave mwechi ginano na mavuno gavecha tayari?" ³⁸Mwene yeebena ekwanuka misha hara na kulundasa matunda kwajili ya unani wa milele,ili kutigila mwene yeevyala naye ebena vafurahi pamwi. ³⁹Kwa kuvecha msemu uguni wa kweli,yumwi evyala yundi ebena." ⁴⁰Navatumile kubena kyene semu kakin ngaikie,langi va golile kasi na nyeye mwingie katika furaha ya kasi yao. ⁴¹Wasamaria wongofu katika mwaniyila vamwanile kwasababu ya taarifa ya yula mudadala yeakakali elola,"Yeakanilongie njowo chonda chenikachigolile." ⁴²Ende vasamaria pevaka chile valongile ekale pamwi nao na ekete kukayao kwa siku chivili. ⁴³Na wongofu zaidi va mwaminile kwa sababu ya luchowo lwake. ⁴⁴Vamulongie yula mudadala,"Twikwamini sio tu kwa njowo chako,kwa sababu nehwe tupulike,na unde tukuluchela kutigila mwene mwokozi wa vanu." ⁴⁵Baada ya siku icho chivili,ahigile na kuhelela Galilaya. ⁴⁶Kwa sababu mwene akakali anadisile kutigila vanyandunga ehela hesima katika inyi yake yumwene. ⁴⁷Pea kachile kuhuma Galilaya,wa galilaya vamukaribise.Vakakali vawene njowo chonda cheachi golile Yerusalemu chonda cheachi golile Yerusalemu kusikukuu,kwa sababu na vene kangi vakakali vahudhulie kusikukuu. ⁴⁸Achile kangi kana ya Galilaya huko kweagabadilise malengakuvecha divai.Pakakali na ofisa mwene mwana vake akakali myamuwa uko Kapernaumu. ⁴⁹Pea pulike kutigila Yesu ahumile judea na kuhelela Galilaya,ahale kwa Yesu na kumulongela eke kumponecha mwana vake,ambaye akakali bei kufua. ⁵⁰Ndipo Yesu akamulongie,"Nyenye semu wene ishara na maajabu semwi wesa kwamini. ⁵¹Kiongozi alongile,"Mtwa wike panyi kabla mwana vangu sealafua." ⁵²Yesu akamulongie,"helele mwana vako msima." ⁵³Yulamunu akaaminile luchowo lwea longile Yesu na ahele. ⁵⁴Peakakali ekwika,vatumishi vake vamwanwike na kumulongela la mwana vake akakali msima. ⁵⁵Ende akava wuchile ni muda liki apatile unafuu.Vahigile,"Golo muda gwa saa saba homa peya mulekile." ⁵⁶Ndipo daada

vake akaluchele kutigila mudu wuwula yesu lwealongile,"Mwana vako ni mzima."ende mwene na familia yake vakaminile. ⁵⁴Hii ikakali ni ishara ya wuvili yeaigolile Yesu peahegile Yuda kuhelela Galilaya.

Chapter 5

¹Baada ya hapo kwali na sikuku ya wayahudi, na Yesu akangee kuhelela Yerusalemu. ²Na kula Yerusalemu pakakali na birika pamulyango gwa ndimwa, lyelikakali likemeluwa kwa lugha ya kiebrania Bethzatha, na lina matao gahao. ³Idadi ngomi ya matamuwa vakakali, vipofu, viwete, au yevapoosile vakakali vagonile katika matao hayo. {Zingatia: Njowo cha mstari gwa 3 sigewoneka katika nakala nofu chadaha "vechindila malenga kutimbuluwa."} Kwa hakika wakati fulani malaika ekile munyumba ya mutwa na kugatimbula malenga.

⁴Kwahiyo, yula ambaye akakali va kwanza kwingila mugati ya baada ya malenga kutimbuluwa agolilwe mzima kuhuma na kyo kyonda kyekikakali kimu kole kwa wakati huo. ⁵Na munu yumwi yeakakali atamike kwa muda wa miaka thelathini na minane akakali mugati ya matao. ⁶Yesu peamuwene agonile musati matao na baada ya kuchela kutigila agonile pala kwa muda mrefu Yesu amulongie, "Je wekela kuvecha umunani?" "Yula mtamuwa akamuhigile, "Mtwā nihela munu, va kunivika muhubiri ka wakati malenga pe getimbutuluwa. Wakati penigecha kwingila munu yungi ekunilongola." ⁸Yesu akamulongie, "Winamuke na unyamule godoro lyako na uhelele." ⁹Mara yula munu aponywile, anyamuwe kitanda kyake na ahele na siku iyo yalisiku ya sabato. ¹⁰Ende wayahudi vakamulongie yula munu aponywilwe, "Nenguli siku ya sabato, na sewilusiwa kunyamula godoro lako." ¹¹Ahigile, mwene yeaniponyile ndio yeanilongie, "Nyamule godoro lyako na uhelele." ¹²Va wuchile, "Ni nani yeakulongie nyamule godoro lyako na uhelele." ¹³Ingawa, yula yeaponyiluwe seakamucheele, kwasababu yesu akakali ahigile kwa siri kwa kuwa kukakali na vanu wongofu katika sehemu iyo. ¹⁴Baada hapo Yesu amuwene yulamu nu hekaluni na akamulongie, "Iole, uponile!" "Ubihiile kugola dhambi kangi pambele upatuana luchowo lwa nangifu zaidi." ¹⁵Yula munu ahele na kuvalongela wayahudi kuvecha Yesu ndiyo yeamponechile. ¹⁶Ende, kwasababu ya njowo icho wayahudi vamugudiche Yesu, kwa sababu agolile njowo icho siku ya sabato. ¹⁷Yesu akavalongie, "daada vangu egola kasi hata nunde nene nigola kasi." ¹⁸Kwasababu hiyo wayahudi vaginile kumusaka ili vamuwulage sio tu kwa sababu ya kudenga sabato, bali kwa kumukemela Mulungu sawa na Mulungu. ¹⁹Yesu avahigile, "Amini, amini, Mwana seewesa kugola kinu kyokyonda isipokuwa kila amabkyo amuwene daada vake ekukigola, kwa kuwa kyokyonda daada kyeekukigola ndio na mwana kyedaha akigole. ²⁰Kwa kuwa daada ekumukela mwana, na amulangucha kila kinu kyee kukigola na amulangucha njowo ngomi kuliko haya ili kutigila mugine kwi kang'asa." ²¹Kwakuwa ngita nde ambavyo daadae kuvachusa wafu na kuvagavila unani, hali kadhalika mwana kang' ekumu gavila yoyonda yee kumukeka. ²²Kwa kuwa daada ekumu hukumu yeyonda, bali amugavie mwana hukumu yonda. ²³Ili kutigila wonda vamu heshimu mwana kama vile mwana peekumu heshimu mwana. mwene yesie kumuheshimu mwana siekumu heshimu daada yea mutumile. ²⁴Amini, Amini, mwene yeepulika luchowo lwangu na kumwamini mwene yeanitumile enao unani wa milele na sia hukumiwa. Badala yake achumbile kuhuma mautini na kwingila Uzimanui. ²⁵Amini, Amini, nikuvalongela wakati wikwacha na sasa upo ambao wafu vapulika sauti ya mwana va mulungu, na wonda yevepulika vekala. ²⁶Pakuvecha ngita nde daada weave na unani mugati yake mwene kae, ²⁷Kadhalika amugavie mwana kuvecha na unani mugati yake, na daada amugavie mwana utavala ili kutigila ahukumu kwakuwa ni mwana na va Adamu. ²⁸Mbihiile kwikang'asa luchowo ulu, kwakuwa wakati wikwa cha ambacho wafu wonda yevave mumakabuli vaipilika saluti yake. ²⁹nawo vahuma kwimba: kwa yevagolile nofu kwa kuchuka kwa unani, na yevagolile changifu kwa ufufuo wam ukumu. ³⁰Semwesa kugola kinukyokya kuwama kwa nene mwene kae. ngita penipulika, ndiyo ninavyo kae. Ngita penipulika, ndiyo ninavyo hukumu na hukumu ya nene ni ya haki kwaku wa semisaka mapenzi gangu, bali mapenzi gake yeabi tumile. ³¹Ngita penikwilola mwene kae ushuhuda wangu ngali siu kali wa na kaka. ³²Kuna yungi yeelola kuhusu nene na nikuluchela kwa hakika ushuhuda weve kunishudia ni wa na kaka. ³³Mtumile kwa Yohana nave ashuhudie na kaka. ³⁴Hata nde, ushuhuda wehi kwanuka sewihuma kwa mwanadamu nikuchi loga ichi kuitigila wese kuokolewa. ³⁵Yohana akakali ni tasa yeyikakali ikwaka na kung'ala na mkakali tayari kuikesukira kwamuda kitambo weru wake. ³⁶Ushuhuda ninao ni mkuu kuliko ula wa Yohana, kwa kasi ambacho daada anga vie kuchikamilisa, icho kasi cheni gola chishuhudia kuvecha daada anitumile. ³⁷Daada yea ni tumile yumwene ashuhudia, kuhusu nene. Simwa wa hile kupulika sauti yake wala kulola umbo lyake wakati wowonda. ³⁸Kwa hela luchowo lwake lukwi kala mugati yenu kwa kuwa semuku mwamini yea tumilwe. ³⁹Mukugachungusa maandiko mwigitigila mugati yake mna umani wa milele, na ago maandiko geshuudia habari changu na ⁴⁰Mulema kwacha kwa nene ili mpate unani wa milele. ⁴¹Seni kwanuka sifa kuhuma kwa vanu, ⁴²Lakini mikwacha kuwa kwahela upendo wamulungu mugati yenu nyenye venekae. ⁴³Na chile kwa litawa lya daada vangu, semwawesile kunda nukila. Ngita yungi achege kwa litawa lyake ngali mumwa mwuke. ⁴⁴Je mwiwesa wuliwuli kuamini nyenye ambao yemwikwanuka sifa kuhuma kwa kila yumwi venu lakini semwi sa ka sifa yeyihuma kwa Mulungu va weka? ⁴⁵Mubihile kuholosa nene nivasitaki kutalo ya daada yeekuwa shitaki nyenye na Musa ambae nyenye mwivika matumaini genu kwamwene. ⁴⁶Ngita ngali mkali mukumwani ni

Musa, ngali mani nile nene kwa sababu akandike kuhusu habari changu. ⁴⁷Ngita semwi kwamini maandiko gake, mwiwesa wuliwuli kwamini njowo changu.?

Chapter 6

¹Baada ya ajowo ichi, Yesu ahelee upande wa Bahari ya Galilaya ya kamelulwe Bahari ya Tiberia. ²Mkutano mkomi gwali gukumufuata kwasababu vawene ishala chagolile kwa kwevali kwa vatamua. ³Yesu akangie pakyanya hadi upande wa pakyanya wa kidunda na akakaa uko na wanafunzi wake⁴(Na pasaka, sikukuu ya Wayahudi yali). ⁵Yesu penamue meogake pakyanya na kulola umati mkomi gwikwacha kwa mwene, avalongie Filipo, "Twihelela kwi kugula mikate ili ava vawese kulia"? ⁶(Lakini Yesu alongile ichikwa Filipo kwa kumugecha kwa kuvecha mwenekaye aluchele lweadae agola). ⁷Filipo amuhigile, "hata mikate ya samani ya dinari mia chivili segikakali gitosile haa hatakila yumwi kupata hata kipande kidogo." ⁸Andrea yumwi wa wanafunzi vake lukolwe lwa simoni petro amulongie ⁹Yesu, "Kuna msongolo apa anamikate gihanu na somba vavili, lakini hii ifanye liki kwa vanu volofu ava?" ¹⁰Yesu avalongie, muvekariche vanu pasi" (kwali na lisoli lyolovu maali pala). Hivyo vagosigosi vali elfu chihani vekete pasi. ¹¹Pambele Yesu anyamue gila mikate gihani asalile avagavie vala yevekete yevekete ndesi ndesi akagavii somba kwa kadiri yeva patile. ¹²Vanu peveguite, vavalongie wanafunzi vake, "muvilundase vipanga vya fisige ili kubihile kudanganyika." ¹³Basi valundese na kumemecha Fikapu kumi na fivili, fipande fya mikate kumi na chihani ya shayiri fipande fyefisige na fyevalie. ¹⁴Kisha vanu pavaiwene ishara iyi yevafanyile valongile, "Kweli uyundiye yula nabii yekwa cha ulimwenguni." ¹⁵Yesu pagundue kuvecha valiveseka kwimwi bata ili vamugole kuvesa Mfalme vao, vetengile, tena na kuhelela kukidunda mwene weka. ¹⁶Peyali palumie, wanafunzi vake vekile kuhela ziwani. ¹⁷Vakang'ie muwato na vafelehe kuchabuka kuhelela Kapernaumu. (Kisi kyuengie na Yesu alisalafikahaa kwa vene). ¹⁸Wakati uwoya likala likali lyafumege, na bahali yaendelele kuchafuka. ¹⁹Tena wanafunzi vake vali vatovile makasi gita ishirini na gihanu au thelathini, vamuwene Yesu agenda pakwanyaya bahari kuhegelela wato, na vakobwike. ²⁰Lakini avalongie, "Ni nene! mbihibe koboka." ²¹Tena valitayari kumunyamula mula muwato, na malawato vafikile kwenye nchi mahali mahali pevakahelee. ²²Siku yeyikafatile, mkutano gwali gwiimile upande wa bahari valolile kuvecha kwehela wato gungi isipokuwa gula gwa Yesu wanafunzi vake sevali vakang'ie wanafunzi vake yavali vafele venekae. ²³(Ingawa, kwalina baadhi wato gwegwahumile Tiberia karibu na mahali pavakarie mikate baada ya Bwana kutaula shukrani). ²⁴Wakati mkutano pevaluchele kuwa sio yesu wanafunzi vake vakakali kula, vanene vakangie wato na kuhelela Kapernaumu kumusuka Yesu. ²⁵Baada ya kumpaibata upande wungi wa ziwa vamuhuchile, "Rabbi ukachile panili kuno?" ²⁶Yesu avahigile, akavalongie Amini, amini munisaka nene sio kwasababu mwachiwene ishara, bali kwasababu mwaliye mikate na kwiguta. ²⁷Muleke kugola kasi ugali wewiharibika, bali mukifanyile kasi ugali wewidumu hata milele kile ambacho mwana wa Adamu atawapa, kwa kuwa Mungu Baba ameweka muhuri juu yake. ²⁸Pisha vakamongie, "Ni nini twitakiwa kugola ili tuchigole kasi cha Nguluvi?" ²⁹Yesu avahigile, "Iyi ndiyo kasi ya Mulungu kutigila twamini mwene atutumile." ³⁰Nondee vakamongie, "Ni ishara zipi udaye utuwonesha, kutugila twiwesa kuchilola na kwamini? Ugola liki?" ³¹Daada etu valiye nanna jangwani, gita pevakandike, "Avagavie mkate kuhuma mbinguni ili valiye." ³²Kisha Yesu avahigile, Amini, amini, sio Musa yavagavie mkate kuhuma mbinguni, bahi Daada yangu ndiye avagavila mkate wa nakaka kuhuma mbinguni. ³³Kwa kuvecha mkate wa Mungu ni gula gwegwi kwikahuma mbinguni na kuvagavila usima ulimwengu. ³⁴Nondee tukukulongela, Mtuwo tugavile ugo mkate wakati wosa. ³⁵Yesu akavalongie, "Nene ndiye mkate wa usima, mwene yekwacha kwanene seipata njala na mwene yekwamini seadaye apulike kiu hamu." ³⁶Ingawa nikavalongie kutigila, mmnilolile, nabado semwi kwamini. ³⁷Vosa vadae baba avagavila vafelela kwa nene, na yoyosa ahelela kwamwene senikumtaga haa kwivala. ³⁸Kwakuwa ndikile kuhuma, mbinguni, sio kwa ajili ya kugoa mapenzi ganene, bali mapenzi ga mwene yeanitumile. ³⁹Na ichindiyo mapenzi gake yeanitumile, kutigila nilamutaga hata yumwi vala yeanigavie, bali nivafula siku ya mwisho. ⁴⁰Kwakuwa agandiyo mapenzi ya Daada vangu. Kwa yoyosa yekumlola mwana na kumwamini appate usima wa milele. na nene ni mufufula siku ya mwisho. ⁴¹Kisha wayahudi vadung'unike kuhusu mwene mwene kwa sababu alongile, "nene ni mkate kwikakuhuma mbinguni." ⁴²Vaolongile, "Uyu siyo Yesu mwana wa Yusuph ambaye Daada vake na mayivake timuchele? Iwe chile ululi pelenga, ekile kuhuma mbinguni?" ⁴³Yesu avahigile, akavalongie, "Mbihile kusunoneka mgatienye venekaye. ⁴⁴Kwahela munu yekwacha kwanene isipokuwa Dada vangu yeanitumile, nene ni mufufula siku ya mwisho. ⁴⁵Kwa kuvecha yandikilwe katika manabii, vafundisuwa na Mulungu. Kila yapulike na evunzile kuhuma kwa Daada, acha kwanene. ⁴⁶Sio kulonga kuamunu yeamuwene Daada isiokuwa mwene yahuma kwa Mulungu amuwene Daada. ⁴⁷Amini, amini, mwene yekwanini ana usima wa milele. ⁴⁸Nene ni mkate gwa usima. ⁴⁹Madaada chenu valie manna jangwani, na vafue. ⁵⁰Ugundio mkate gwegwikwika kuhuma mbinguni ilikutigila munu yelia sehemu yake ili sefuha haa. ⁵¹Nemeni mkate uishio ambao gwikile kuhuma, mbinguni, ngitamunu yoyosa alichege shehemu ya mkate ugu, ekala milele, Mkate nidae kutaulani mvili gwangu kwa ajili ya usima wa vanu." ⁵²Wayahudi vakasikile vene kwa vene na vanjile kubisa na valongile, "Munu uyu eweza kutugavila mvili

wake tuliye?"⁵³ Kisha Yesu akawambia, Amini, amini semulia mvili gwangwana wa Adamu na kunyua danda yake, semuvesa na usima gati yenu.⁵⁴ Yoyosa alichege mvili gwangu na kunyuwa danda yangu epata usima wa milele, na nene nimfufula siku ya mwisho.⁵⁵ Kwakuvecha mviligwangu ni kyakuliya kya kweli, na danda yangu ni kinywaji cha kweli.⁵⁶ Mwene adaye anyuwa mvili gwangu na kunyuwa danda yangu ekala mgati yangu, na nene mgati yake.⁵⁷ Ngita Daada mwenye usima alivyonituma, na ngita nikwikala kwasababu ya Daada, na mwene ekala kwa sababu ya nene.⁵⁸ Ugundiomkate gwikwika kuhuna mbinguni, sio ngita vala ma Daada yevalie vafue mwene yelia mkate ugu ekala milele.⁵⁹ Yesu alongile njowo ichi mgoti ya sinagogi peali efundisa uko kapermaumu.⁶⁰ Ndipo volofu vavanafunzi vake vapulike ichi, valongile, "agani mafundisho?"⁶¹ Yesu kwasababu akalucheke yakuwa wanafunzi vake. vakali venung'unika, Njowo ichi, akavalongie je njowo ichi chiwesekana?⁶² Basi ivesaululi mumuwonge mwana wa Adamu ekege kuhuma kwaakakali ukoya?⁶³ Ni Roho ndiye yetaula usima. Muvili segwipa idi kunu kyokyondo. Njowo chenilongile kwa nyenye ni roho na uzima.⁶⁴ Vave kuna vanu kati yenu sevekwamini. "Kwasababu Yesu aluchelege tangu pamwa ndi yula yesewesa kwamini na mwene ambaye angemsaliti.⁶⁵ Akavalongie, ni kwasababu hii navalongie kutigila kwehela muni Yesewesa kwa cha kwanene isipokuwa agaviluwana Daada."⁶⁶ Badala yahaya wanafunzi vake volofu vawile kumbele na sevakaambatine pamwi na mwene.⁶⁷ Yesu avalongie vala kumi na vavili, Je na ninyi mnataka kuondoka?"⁶⁸ Simoni Petro amuhingile, "Bwana tubite kwa nani kwani veve winago njowo cha usima wa milele,⁶⁹ na tuaminile vakuluchela kuvecha veveni Mtakatifu." wa Mulungu."⁷⁰ Yesu akavalongie, "Jenene senikavahanga e ninyi na yumwi venu ni ibilisi?"⁷¹ Nondee anywangege kuhusu Yuda, mwanawa simioni Iskariote kuwa alimwene yumwi wa vala kumi na vavili, ambaye adaye amusaliti Yesu.

Chapter 7

¹Na baada ya njowo ichi Yesu asafie hivi katika Galilaya,kwasababu seakelee kuhelela Uyahudi kwasababu wayahudi vayakali vegola mpango ya kumuwula. ²Nondee sikukuu ya wayahudi,sikukuu ya ibada,vikakali karibu.³Nondee valukolo vange vakamulongie,uhege mahali apa uhelehe uyahudi,ili kutigila vanafunzi vake ndosi ndosi vachilole njowo chevaka fanyike. ⁴Kwahela yefanya lohosa kwa siri iwepo mwene mwene mweneekaye esaka kuchelekani wazi.Iwapo goha njowo ichi.Jionyeshe,mweneekaye kwa ulimwengu."⁵Hata lukolo lwake sevekumwamini. ⁶Ndipo Yesu akalongie."Wakati wanene seufikile bado,Lakini wa mwene kila mara uko tayari. ⁷Ulimwengu seumwesa kuvanyamula nyenye bali unanichukia myenywe kwasababu ninaushuhudia kwa njowo chake ni bofu.⁸Mukang'ale kuhelela katika sikukuu,nene senihelecha katika sikukuu hii kwasababu muda gwangu segwikamilika hata." ⁹Baada ya kulonga njowo ichi kwavene asingie Galilaya. ¹⁰Hatanondee,valukolo vake pevakakali vahehe katika sikukuu.ndipo na mwene ahele,siyo kwa mwachi bahi kwa siri. ¹¹Wayahudi vahi vekumusaka katika sikukuu na kuhonga"Ekwi?"¹²Kwali na majadiliano golofu mgati yenu mwa makutano pakwanya yake.Vangi valongile,"Ni munu mnofu."Vangi volongile,"Kwahela,akayangiche mkutano." ¹³Hata nondee kwehela yalongile mwachi akyanya yake kwa kuvogopa wayahudiiiiii. ¹⁴Wakati sikukuu peikafikile pagatigati,Yesu akangie kuhelecha Hekaluni na kuvaanga kufundisha. ¹⁵Wayahudi vahi veshangana kulonga,'kwa kwa wiuli wuli munu uyu ekuluchela njowo cholofu?Seasomile hamu." ¹⁶Yesu avahingile na kulonga,Mafundisho gangu sio gangu,bahini gake mwene ganitumile. ¹⁷Iwawa yoyose apakela kugola mapenzi gake mwene,alachela kuhusu mafundisho aga.Gita gegehuma kwa Nguluvi au ginda niywanga kuhuma kwanene mweneekaye. ¹⁸Kibyeywanga gegehuma kwamwene mweneekaye kusaka utukufu wamwene,Isali kila yesaka utukufu wake mwene atumwile,munu hiyo ni ya kweli,na mgati yake kwahela kugola ichi. ¹⁹Musa avagavie nyenye sherio? Lakini kwa hela hata yumwi kata yenu yegolasheri yuhiyuhi mwisaka kuniwuha? ²⁰Makutano vahigile."Unalukala .Nani yesaka kukuwuha?"²¹Yesu ahigile akavalongie,'Nigolile kasi yumwi,nanyenye vosa mwikwika ng'asa kwa sababu ya mwene. ²²Musa avagavile tohara(Siyo kulanga ihumile kwa Musa,bali ile igumile,kwa mababa.Na katika sabato vekumutahili munu. ²³Iwapo munu enwanuka tohara katika siku ya Sabato ili kutigila sheria ya Musa idumuluwe,kwa wuhiwuli nene mukunikasirikia,nene kwa sababu nimolile mutu kuvecha msima kabisa katika sabato? ²⁴Mubihile kuhukumu kulingana na mwonekao,bahi muhukumu kwahaki. ²⁵Baasi yao kuhuma yehusalem vakalongile,"Siyo mwene yevakumusaka kumuwula? ²⁶Namulole eywanga mwachi mwachi.Na sevelonga lolosa pakwanya yake.Seiwesa ikawa kutigila viongozi vekuluchela kweli kuwa uyuni Kristo,inaweza kuwa? ²⁷Tukuluchela uyumunu ehuma kwiya.Kristo pekwacha,hata nodee,kwaheha adaye acha nakwi kwehuma." ²⁸Yesu akang'iche sauti yake hekaluni,afundisege na kulonga,"Nyenye vosa mukuluchela nene na mukunichela kweni humu sendachile kwa nafsi yangu,bali mwene yeanitumile niwa ukweli ,na sekumuchela mwene. ²⁹Nikumuchela mwene kwa sababu nihumile kwamwene na anitumile." ³⁰Vali valuchele na vagechege kumwibata,lakini kwehela hata yumwi yenamue mawoko gake pakyanya yake kwa sababu saayake yahi bado yalafika. ³¹Hatanonde,volofu katika makutano wali vakamwanainile.Vakalongile,"Kristo paadae kwacha agola ishara cholofu kuiko chogolile munu uyu?" ³²Mafarisayo,vakapulike makutano vekepwa epwelege njowo ichi kulonga Yesu,na vakomi wamakuhani na Mafarisayo vakamutumile maafisa ili kumwibata. ³³Ndesi Yesu akalongie,Bado kuna muda kidogo nivecha pamwi,na nyenye na pambele nibita kwamwane mwene yeahitumile. ³⁴Munisaka wala semuni wona;kula kweni helela,semuwesa kwacha." ³⁵Kwahiyowayahudi vekehing'ng'ene vavene kwa vavene,"Munu uyu ahelela kwii kutigila setwiwesa kumuwona?Aheleha kwa wevanyike pagati ya wayahudi na kuvafundisa wayahudi? ³⁶Niluchowo liki lwalongite,'Munisaka wala semuniwona:kula kwenibita semwi wesa kwacha?"³⁷Nondee katika siku ya mwisho,sikungomi ya sikukuu,Yesu emile na akangiche sauti akalongile,"Ivechege yoyosa ana ng'alu,na achekwanene anyuwe. ³⁸Mwene yekunikwamini nene,gita maandiko gegalongile.Kuhuma magati yake amiminika mifereji ga malenga gausima." ³⁹Lakini yealongile ichi kuhusu Roho ambaye vene vekumwamini vamwanuka;Roho yeali ave seahumichulwe kwa sababu Yesu ahi ave kutukuzwa. ⁴⁰Baasi ao makutano,pevapulike njowo ichi,vakalongile,kakaka uyu ni nabii." ⁴¹Vangi vakalongile."Uyunikristo."Lakini vangi vakalongile,"Lakini Kristo kuhuma Galilaya? ⁴²Maandiko segalongile kuvecha kristo ahumila katika lukolo lya Daudi na kuhuma Bethlemu,kijiji ambavo Daudi ekakali?⁴³Nondee,pala ekemile vakagavia pagatiga tiya makutano kwaajili yamwene. ⁴⁴Vangi yeakamuyosile mawko gake pakyanyayake.⁴⁵Nondee vala maafisa vakawile kwa vakomi va makuhanu na mafarisayo,nao vakavalongie,u wuliwuli semumuletile?" ⁴⁶Maofisa vakahigile,"Kwehela munu yeakawayile kuywanga kita uyu kabla." ⁴⁷Nondee Mafarisayo vakavahigile,"Nanyenye nesi muyagichilwe? ⁴⁸Kuna yoyosa pagati ya watawala yekumwamini,au yoyosa wa Mafarisayo? ⁴⁹Bali avamakutano sevaichele sheria vanag'ala." ⁵⁰Nikodemo akavalongie (mwene yeaka muhelelie Yesu daile,akakali yumiwina Mafarisayo), ⁵¹"Je

sheria yaaahewe ikukumua munu ivechege epulikichuwa kwanza na kuluchela lwegola?"⁵²Wahigile kuvalongela,"Naveve ndesi wihuma Galilaya?sake na ulole kutigila lwehela nabii yeahumile Galilaya."⁵³(Zingatia: Baadhi ya njowo cha Yohana 7: 53 - 8:Sepogali katika nakala nofucha).Kisha kila munu akahele kukaye kamwene.

Chapter 8

¹(Zingatia: Angalia ufafanuzi wa Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo pakyanya).Yesu ahelele pakidunda pa mizeituni.

²Elavile pamilau achile gangi hekaluni,na vanu vosa vyakamuhelelelie:eketena kuwa fundisha. ³Wa andishina Mafarisayo vamuletie mdadala Yebatwile katika kitendo cha kuzini vamuvi kile pagatigati.⁴(Zingatia: Angalia ufafanuzi wa Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo pakyanya).Ndipo vamulongie Yesu,"Mwalimu,mdadala uyu ebatwile katika uzizi,katika kitendo kabisa. ⁵Nondee,katika sheria,Musa ametuamuru kuvatova na maganga vanu ngita ava wilonga ululi kuhusu mwene? ⁶Valongile ichi ili kumutenga ili kulonga wapate luchowo lwa kumushitaki,Lakini Yesu agondine pasi akandike katika ardhi kwa kyala kyake.⁷(Zingatia: Angalia ufafanuzi wa Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo pakyanya).Pavagendelie kumuwucha,emilena kulonga,"mwene yehela dhambi mgatigati yenu aveche va kwanza kutova maganga." ⁸Agotime kangi pasi,akandike katika ardhi kwa kyala,kwake. ⁹(Zingatia: Angalia ufafanuzi wa Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo pakyanya).Pevapolike ichi,vahegile yumwiyumwi baada ya yungwi,kuvangila yeakakali msee.Kumwisho Yesu akasingie weka,pamwina mdadala yeakakali pagati yao. ¹⁰Yesu emile na kuvalongela.Yevakusitakile vekwiya?kwehela atayumwi aliyekuhukumu?"

¹¹Alongile,"Kwehela hata yumwi mtwa ."Yesu alongile,Hata nene senikuhukumu.Biteng'asi yako,'kwa njila nondee na kugendelela ubihile kutenda dhambi kangi. ¹²Kangi yesu nywangege avanu alongile nene ni nuru ya ulimwengu,mwene yekunifuata agenda mukisi shaa bali avechana nuru yalisima." ¹³Mafarisayo vamulongie,unajishuhudia amwe nyewe,ushuhuda wakosio wa kweli. ¹⁴Yesu ahigile avalongie,"Hata kama nitaji shuhudia mwenekaye ,ushuhuda wanguni wa weli.Niluchele mahali penihumile na kula kweni bita,lakini nyenye semuluchele,mahali penihuma au kula kwenihelela. ¹⁵Nyenye mwilasimisa kimvili,ila nene seni kumulusimisa yoyosa haa. ¹⁶Nene hata nilasimisege,kulsimisa kwangu ni kwa sababu sio i weka,bali nipamwi na yumwi na Daada yeakanitumile.¹⁷Ndesi,na katika sheria yetu wandikilwe kutigila ushuhuda wa vanu kuvili ni kweli. ¹⁸Nene ndie ninaye jishuhudia,na Daada yeakanitumile ananishuhudia. ¹⁹"Vakamulongie"Daada yako ekwi?" Yesu amuhigile,"Nene semunichele wala Daada yangu semumuchele,magahimu chele nene,ngalimumuchele na Daada yangu pia. ²⁰Alongile njowo ichi akakari karibu na hazina peali efundisa hekaluni,na kwehelaha tu yumwi yamwibete kwa sababu saa yake yali yave kufika.²¹Suwe avalongie kangi,"Nihelela munisaka na kufua katika dhambi chenu.kulakwenihelela semwiwesa kwacha." ²²Wayahudi vakalongile Ewula mwenekaye mwene ambaye yealongile,'Kula kweni bita semwiwesa kwacha?"²³Yesu avalongie,"Mwihumu pasi nene nihuma kukyanya,Nyenye ni wa ulimwengu huu,nene sio wa Ulimwengu uwo. ²⁴Kwahiyo,nikuvalongela kuvecha mufua katika dhambi.Vinginevyo muamini kuwa NENE NDIYE,mtakatifu katika dhambi chenu." ²⁵Kwahiyo nakwambia,"Veve ni nani?"Yesu avalongie,yula yenaalongie tangu daa. ²⁶Ninacho njowo cholofu yenu.Hata nonde mwene yavatumile ni kwa kwehi na njowo chetwapulike kuhuma kwa mwene,njowo ichi chilongeluwa kwa vanu." ²⁷Sevaka elewile kutigila ahi eywanga kuhusu Daada.²⁸Yesu alongile,pemukumunyasula kukyanya mwana va munu,ndio muluchela kuvecha NENE NDIYE,na kutigila seniopanya lohosa kwa nafsi yangu kwama Daada peanifusile,yiywange njowo ichi. ²⁹Mwene yeanitumile ekamwi na nene,na mwene se anilekile weka haa.Kwani kilamaha nigita gala gekumpendesa." ³⁰Wakati Yesu alongile njowo ichi,volofu vaaminile.³¹Yesu alongile kwa vaha wayahudi yevakakali vekwamini,"vechege mwikwikala katika njowo,ndipo muvecha vanafunzi vangu kweli, ³²Nanyi muichele kweli na kweli va viva uhuru." ³³Vamuhigile,"Unewe ni uzao wa Ibrahimu na hata tulawai kuvesa pasiya utumwa wa yeyonda,ulongo,uhuhi,Tuvecha huru?"³⁴Yesu akahigile,Amini,amini,nikuvalongela,kilayetenda dhambini mtumwa wa dhambi. ³⁵Mtumwa ekwikala haa pakaye mudagosa,mwana."eduma siku chosa. ³⁶Kwahiyo mwana avavikage huru,muvecha huru kabisa." ³⁷Nikuluchela kutigila nyenye uzao wa Ibrahimu,mwasaka kuniwula kwasababu luchowo lwangu lwihela nafasi mgati yetu. ³⁸Nilonga njowo ambacho chena chiwene pamwi na Daada yangu,na nyenye ndesindesi mwigola njowo ichi mwapulike kuhuma Daada yetu.³⁹Vahigile na kumulongela,Daada vetuni Abrahamu."Yesu akavalongie,ngita mkakali vana va Ibrahimu ngahimugolele kasi ya Ibrahimu. ⁴⁰Hata nondee mwisaka kunigula,munu yaka volo ngie unofu kutigila nikapulike kuhuma kwa Mungu.Abrahamu agolile endee haa kwa Mulungu.Abrahamu agohile endeehaa. ⁴¹Mwifanya kasi cha baba yenu." vakamulongile,"setukaziwile katika uzizi,twinave Baba yumwi,Mulungu." ⁴²Yesu avahigile,"iveche Mulunguni Daada venu,ngalimunikele nene,kwa kuwa nihumile kwa Mulungu;wala sendachile kwa nafsi yangu,bahi mwene yeanitumile, ⁴³Yuliyuli semwikwehewa njowo changu?kwasababu semwiwesa kufumilia kupulika njowo changu. ⁴⁴Nyenye ni wabaada vesu,chimwi,namwi saka kuchigola tamaa za Daada venu.Ali mkomaji tangu daa na sewesa kuuma katika kweli kwa sababu kweli kwehela mugati yake penywanga udesi,enywanga kuhuma kwenye asili ya mene kwa sababu ni mdesi na baba ni mdesi.⁴⁵Hata Nondee,kwasababu nilonge ya kweli semuni kwamini. ⁴⁶Ninani pagati yenu yekwamini kuvecha ninadhambi?Ikiwa lilonga ya ukweli,yuliyuli semukunikwamini? ⁴⁷Mwene yeavesile

vanguluvi epuhika njowo cha Mulungu:nyenye semwipulika kwa sababu nyenye si vanguluvi."⁴⁸Wayahudi vahigile na kumulongela,setwalongile ukweli ukweli kuvecha veveni msumaria nauna na lukala?"⁴⁹Yesu avalingile,nihela lukala:Hakikini nikumuheshimu Daada yangu,nyenye semukunihe shimu.⁵⁰Senisaka utukufu wanene;kuna yumwi yesaka na kuhukumu.⁵¹Amini,amini,nawambia,"yoyosa adae apulika luchowo lwangu,seagawona mauti hamu."⁵²Wayahudi vakamulongie,"ndadee tuhuchele kulonga una lukala.Abrahamu na manabii vafue,lakini wilonga,"Vechege munu alikolela luchowo lwangu,seadae afu."⁵³Veve simkukulika Daada vangu Abrahamu yeakafue sivyo?Manabii mbona vafue,veve wingita kuvecha nani?"⁵⁴Yesu amuhigile"iveche nitajitukuza mwenyewe mwenekaye,utukufu wa nene nikwahela,ni Daada vangu anaye ni tukuza yula yemukumulonga kuvecha ni Mulungu venu.⁵⁵Vene senikumuchela ila nene nikumuchela mwene.Ivechege nilonga senimuchele,nivesa ngita nyenye ,muongo.Hata nondee nikumuchele na njowo chake nichikolehie.⁵⁶Baada yake Abrahamu ahekelie adaye kwiloga siku ya nene aiwene na ahekelie."⁵⁷Wayahudi vakamulongie,"Seufikisile umeri wa miaka hamusini bado,na veve umu wene Ibrahimu?"⁵⁸Yesu akavahongie,"Amini,amini,nikuvalongela,kabla Abrahamu alazaliwa,MIMI NIKO."⁵⁹Ndipo kaholile maganga vapate kumutova,lakini Yesu efile na akahumile kwivaha ya hekalu.

Chapter 9

¹Wakati,ngita Yesu paavechile echumba,amwene munu kipofu kusaliwa kwa mwene. ²Vanafunzi vake vekamwachile,"Rabi,nani a agolile sambu ,munu uyo au vasasi vake,hata aleliliwa kipofu?"³Yesu akavahigile,"Siyo uyomuomu wala vasagi vake tevagolile sambu,bali kasi cha Mulungu chipate kugubutuliwa kuchumbila kwa mwene. ⁴Twipasua kugola kasi chake mwene Yeandumile wakati chawe pamwunyi pamie vacha wakati ambapo kwehela yeewesa kugola kasi. ⁵Wakati penikakali pedugulu mene ni ni nuru ya lidugulu." ⁶Baada ya Yesu kulonga njowo ichi,akafunyile munu gange,akagolile midope kwa miti na akambakila yula munu mumeo na lila lidope. ⁷Akamlongie,bite koge katika lisimo kya siloam (inayotafsiriwa ngita etu muuwa)."Kwa iyo uyo munu akahale akakalive,na akawiile,elola. ⁸Majirani va yula munu na vala yevamwene Pautalo ngita msukaji vakalongile ,Je! uyo siye yula munu avechile ekwikala na kusuka?Vengi vakalongile,"Ni mwene." ⁹Na vengi vakalongile,"Hapana,bali ekwihwana na mwene ."Lakini akave chile elonga,"Ni nene." ¹⁰Vakamlongie,"nandee meo gake gakadinduliwe na liki?" ¹¹Akahigile,"Munu yeekemeluwa Yesu akagolile midope na kubaka meo gangu na kunilongela.Bite silooni ukakalave.kwahiyo nikahale na nikakalive na nikapatake kulola kangi." ¹²Avalongie yuko wapi?Akahigile "sendiuchele." ¹³Vamsindike yula munu yeawaile kuwa kipofu kwa mafarisayo. ¹⁴Nayo ilikuwa siku ya sabato wakati Yesu atengenise midopo na kugandindula meo gake. ¹⁵Ndipo kangi mafarisayo va kamuuchile akapatile wuliwuli kulola.Akavalongie,"Akavikila midope katika meo gake." ¹⁶Baadhi ya mafarisayo vakalongile,"Munu uyu seahumile kwa Mulungu kwa sababu seikolela sabato."Vengi vakalongile iwesekana wuliweli munu mwenye sambu kugola ishara ngita icho?kwa hiyo kuka wana mgawanyiko kati yao. ¹⁷Ndipo vakamuuchile yula kipofu kangi,"Wilonga wuliwuli kukiya yake kwa sababu yake ndue meo gake?Kipofu akalongile!Ni mnyandunge." ¹⁸Hata wakati huu wayahudi se vamwamini kutigila avechile kipofu nave apatile kulola mpaka pavavakemelie vasasi vake mwene apatile kulola. ¹⁹Vavauchile vasasi,Je,uhu ni mwana venu yemwilonga yeawonike kipofu?Awesile wuliwuli kulola?" ²⁰Hivyo wazazi vake vakamhigile,"Tuuchele kuwa uyu ni mwana vetu na kutigila asaliwe kipofu. ²¹Jinsi gani nandee wilola,setukuchela,na mwene alizemfumbua meo gake,sekumchela.Munuche mwene .Ni munu msime,ewesa kujieleza mwenekaye." ²²Wazazi vaka valongile njowo ichi,kwasababu va wogwipe wa yabudi.Kwa vile wayahudi akavechile vedikie tayari kuwa ikiwa yoyonda atakiri kuwa Yesu ni kristo atenguwa na sinagogi. ²³Kwasababu hii,wazazi vake akalongile,"Ni munu msima munuchela mwene." ²⁴Kwa hiyo kwa mara ya uvili amkemelia yula munu aliyewali kuwa kipofu na kumlongela,"Mgavile Mulungu utukufu.Tukuuchela kutigila munu uyumwenye sambu." ²⁵Ndipo yula munu akahigile,"Aveche ni mwenye sambu,nene senikumehela.Kinu kimwi kyenikukichela:nivechile kipofu,na nandee nilola." ²⁶Ndipo pevamlongie,"Amgolie liki?akagandawe wuliwuli meo gake?" ²⁷Akahigile,"Nivalongie suwe tayari,na nanyenye semwapulikiche!wuli mwing'ang'a kupulika kangi?Nyenye mlema kuvecha vanafunzi vake pia sivyo?" ²⁸Vakamlingie na kulonga,"Veve ni mwanafunzi vake,lakini nefye ni vanafunzi va Musa. ²⁹Tukuuchela kutigila Mulungu aka kyangile na Musa ,lakini kwa uyu musa,tuuchela kuka kwe chuma." ³⁰Yula munu akahigile na kuvalongela,"Kwa liki,hili ni jembo lya kwikang'asa,kutigila semuuchela kweehuma,na kwave edindula meo gake. ³¹Tukuuchela kuwa Mulungu se vepulikicha wenye sambu,laki ikiwa munu yoyonda anamwabudu mulungu kugola mapenzi gake,Mulungu ekumpulikicha. ³²Tangu kuvanga kwa lidugulu seyawaiwe kusikiwa kutigila yoyonda dindula meo ga munu zea vegaliwe kipofu. ³³Ikiwa munu uyu sea humile mulungu sengaagalile kyokyonda." ³⁴Avahigile na kumulongela,"Ukavegeluwe katika sambu kabisa na veve ukutu fundisa nefwe?"Ndipo mkamdagile kuhuma katika sinagogi. ³⁵Yesu akapulike kutigila vamahechile kwenye sinagogi ampatile na kumlongela.Kumwamini mwana va munu?" ³⁶Akahigile na kulonga,"Hi nani;mtuwa,ili nene nipate kumwamini?" ³⁷Yesu akamlongie,"Umwene,Nave yewiyanga nave ndiye." ³⁸Yula munu akalongile mtuwa,Ni kwa mini."Ndipo akamsujudia. ³⁹Yesu akalongile kwa hukumu ndachile katika lidugulu ugu ili kutingila vala sevelola vapate kulola na vala yevelola vaveche vipofu." ⁴⁰Baadhi ya Mafarisayo yo vavechile pamwi nave vakapulika njowo ago na kumwucha,"Na nefwe pia ni vipofu?" ⁴¹Yesu akavalongie,"Ngita mkavechile vipofu,sengamvechile na sambu.Hata hivyo,nandee mwilonga,Twilola sambu chetu ikwikala."

Chapter 10

¹Amini,Amini mkuvalongela,Yula seengie kwa kuchumbila mlyango wa zizi la ndimwa,lakini ekangala kwa nyasi yingi,Munu uyu ni mwihuchi na Mnyanyanyi. ²Mwene yeekwingila mlyango ni ndimaji wa ndimwa.³Kwa mwene mlinzi wa mlyango kumdindulila,Ndimwa vepulika sauti yake na kuvakemela vandumwa vake kwa atawa gao na kuvahumicha pevala. ⁴Pevekuvahumicha pevala awoo vali vao,kuvalongola,na ndimwa humfuaata,kwa sababu vekuichela sauti yake.⁵Sevekumfuata mhenja lakini badala yake vekumuyepa kwa sababu sevakuchichela sauti cha mhenja." ⁶Yesu alongile mfano ugu kwavene,lakini sevakaluchelege njowo ichi ambayo peali peelonga kwavene.⁷Yesu akalongila navene kangi,Amini amini nikuvalongela,Nene ni mlyango wa ndimwa.⁸Wonda yevelonguwe ni vahichi na vanyagi,lakini ndimwa sevakavapu likiche.⁹Nene ni mlyangito yeyonda yeekwingila kuchumbila kwanene,akomboluwa;ekwingila mugati na kuhuma,mwene egavila malisho.

¹⁰Muhichi seakwacha isipokuwa kuhicha,kuwulaga,na kuangamisa.Ndachile ili kwamba vapate unani na wawe nao tele.¹¹Nene ndi mchungaji mungu.Mchungaji mnofu kuhacha unani vake kwa ajili ya ndimwa. ¹²Mtumishi yeajiriwe,na siyo mchungaji ambaye ndimwa si mali yake,huvawona mbuwa mwitu pevekwacha ,na kuvaleka na kuvakimbila ndimwa. ¹³Na mbuwa mwitu kuwabatana kuvatawanya.Hukimbila kwa sababu ni mtumishi wa kuajiri na ekuvajali ha vandimwa.¹⁴Nene ni mchingaji mwema ,na ndikuvachela vali vangu,na valio vangu vekunichela nene! ¹⁵Dada ekuluchela ndikumchela Dada na nene nikuuchela unani vangu kwa ajili ya ndimwa.¹⁶Ndinawo ndimwa vanji ambao si wa zizi ili.Hao pia yanipasa kuvaleta,navo vaipulika sauti ya nene ili kwamba pavecha na kundi limwi na mchungaji yumwi. ¹⁷Hii ndiyo sababu Dada ekunikela:Niuheche unani vangu halafu niutwae kangi. ¹⁸Kwehela yeekutegula kuhuma kwanene,lakini nane nikucheche mwenekaye ndingo mamlaka ya kuucheche,na ninago mamlaka ya kuutwaa pia ndanwike agizo ili kuhuma kwa Dada."¹⁹Mgawanyiko kangi ukahumile kati ya wayahudi kwa sababu ya njowo ichi. ²⁰Vangi vao vakalongile,ana lichimwi na ni mnalukwale wuli mkumpulikicha. ²¹Vangi vao vakalongila,ana lichimwi na ni mnalukwale wuli mkumpulikicha?"²²Ndipo ikachile sikukuu ya kuvikuwa wakfu Yerusalemu. ²³Wali wakati wa ng'ala,na Yesu akakali peegenda hekaluni katika ukumbi wa selemeni. ²⁴Ndipo wayahudi pevakanichutile na kumlongela,mpaka pandili.Ukuvika katika mashaka?veve ni kristo,tulongela wazi. ²⁵Yesu akavalungile,nisindile kuvalongela lakini semwikwamini kasi chemgola kwa litawa lya Dada vangu,hizo zina shuhudia kukyanya yangu. ²⁶Hata nde semkwamini kwa sababu nyenye si ndimwa vangu. ²⁷Ndimwa vangu vepulika sauti yangu;Ni kuvachela,nao vekanifuata nene. ²⁸Nivagavie unani wa milele,sevekwangamia kamwe,na kwahela hata yumwi yeekuvanyasula kuhuma mumawoko gangu.²⁹Dada vangu yeanigavie awo,ni mkomi kuliko vangi wonda,na kwehela hata yumwi seali na uweso wa kuwanyasula kuhuma mumawoko mwa Dada." ³⁰Nene na Dada tu pamwi." ³¹Vanyamuwe maganga ili vamtove kangi. ³²Yesu avahigile,nivaonesile kasi njolofu.nofu kuhuma kwa Dada.kwa kasi zipikati ya icho mwikela kunitova maganga?" ³³Wayahudi vamhigile,"Setukukutova maganga kwa kasi yoyonda iliyo nofu lakini kwa kukufuru,kwa sababu veve,uliye Munu,ukwigola kuvecha Mulungu."³⁴Yesu akavahigile,seyandikilwa katika sheria yenu,Nikalongile,"nyenye ni Mulungu?"³⁵Ikiwa avakemeliye Mulungu likavachiye(na maandiko segewesa kudenyuwa), ³⁶Mwilonga kukyanyanya ya yula ambaye Dada amhechile na kumtuma katika lidugulu,"Unakufutu,'kwa sababu nalongile,nene ni mwana wa Mulungu'?³⁷Ndivechege sifanyi kasi cha Dada vangu, Mtane kuniamini. ³⁸Hata nde,ikiwa ndikuchigola,hata nde simkundiamini,chiamini kasi ili kwamba muwese kuluchela na kuluchela kutigila Dada yuko mugati na nene niko mugati ya Dada." ³⁹Vakagechile kangi kumwibata Yesu,lakini ahelele chake kuhuma Mumawoko gao.⁴⁰Yesu akahela zake kangi kumwambo ya Yordani sehemu ambayo Yohana akakili ebatisa kwanza,na ekekete ukoo. ⁴¹Vanu vangi vakachile kwa Yesu vakageadiliye kuywanga,Yohana kweli seagitile ishara yoyonda,Lakini mambo gosa yeagalongile Yohana kukyanya ya uyu Munu ni ya kweli." ⁴²Vanu vangi vakamwamini Yesu apo.

Chapter 11

¹Basi Munu yumwi litawa lyake Lazaro ali mutamuwa. Alitokea Berthania, kijiji cha mariamu na mwiachave Martha. ²Akakali ni Mariam yula yula yeamugavie Mtwa Marhamu na kumfuata magulu gake kwa fwili chake, ambaye lukolo lwake Lazaro akakali ni mtamwa. ³Ndipo vahija ava vatumulwe ujumbe kwa Yesu na kulonga, "Mtwa, lole yula yeekumkela." ⁴Yesu peapulike alongile alongile, "Utamwa uwu si wa ulugu, lakini badala yake ni kwa ajili ya utukufu gwa Mulungu ili kutigila mwana wa Mulungu apate kutukuswa katika uwo utamwa." ⁵Yesu amukelee Martha na mhachave na Lazaro. ⁶Peapulike kutigila Lazaro ni Mtamwa, Yesu ekeke siku chivili saidi mahali peakakali. ⁷Ndipo pambele ya ili avalongie vanafunzi vake, "Tuhelele kuuyahudi kangi." ⁸Vanafunzi vakamlongie, "Rabi, Wayahudi vakakali vegecha kumtova maganga, na veve wisaka kuwuya uko kangi?" ⁹Yesu akavahigile, "Saa cha pamunyi si kumi na chivili? Munu peegenda pamunyi sewesa kwikubadula, kwasababu ndilola kwa nuru ya pamunyi." ¹⁰Hata hivyo, ikiwa agenda pamie, ekubadula kwasababu nunu seige mgati yake." ¹¹Yesu akalongile njowo ichi, na pambele ya njowo ichi, akalongile, "Mnyalusale vetu lazaro egonile, lakini ndihelela ili kutigila nipata kumlamusa kuhuma mutulo." ¹²Ndipo vanafunzi vakamlongie, "Mtwa, ngita avasile, alamuka." ¹³Wakati uwu Yesu akakali elongana njowo cha kufuwa kwa Lazaro, lakini vene vatigilege veywanga pakyanya ya kuvasa tulo. ¹⁴Ndipo Yesu akaywangine navo mwachi mwachi, "Lazaro afuwe." ¹⁵Ndihеkelela kwa ajili ya nyenye, kutigila sindikakali kula ili kutigila mpate kwa mini. Tuhelele kwa mwene." ¹⁶Basi Tomaso, yeakemeluwe Pacha, avalongie vanafunzi vayage, "Na newe thelele pia tukafuwe pamwi na Yesu." ¹⁷Wakati Yesu peakachile, awene kutigila lazaro tayari avechile kaburini kwa siku chitai. ¹⁸Navo Brthania ikakali behi na Yerusalemu ngita kilomita arobaini na chihamu ndee. ¹⁹Wangofu pagati ya wayahudi vachile kwa Martha na Mariamu kuvafariji kwa ajili ya lukolo lwao. ²⁰Ndipo Martha peapulike kutigila Yesu ekwacha, achele kwiwona nave, lakini Mariamu agendele kwikala kukaye. ²¹Ndipo Martha kamlongie Yesu, "Mtwangaa ukali apa, mahacha vangu ngasefuwe." ²²Hata ndee ndichele kutigila lyolyonda lyewisuka kuhuma kwa Mulungu ekugavila." ²³Yesu akamlongie, mhachawo a chuka kangi." ²⁴Martha akamlongie, ndiluchele kutigila achuka katika kuchuka siku ya mwiso." ²⁵Yesu akamlongie, "Nene ni uchukaji na unani, mwene yeakuniamini, ingawa afuwe, hata hiyo avecha ekwikala," ²⁶Na mwene yekwikala na kundamini nene seafuwa. Wikwamini?" ²⁷Akamlongie, "Edna, Mtwa ndikwamini kutigila veve ni Kristo, mwane wa Mulungu, yeekwacha katika lidugulu." ²⁸Peamalile kuywanga ili, ahelele na kumkemelie mhachave Mariamu faraghani. Akalongile, "Mwalimu eapa na ekukukemela." ²⁹Mariam peapulike aga, atana mwike kisatu na kuhelela kwa Yesu. ³⁰Na mwene Yesu akakali seachile bado mgati ya kijiji, bali akakali bado mahali pevekewene na Martha. ³¹Ndipo wayahudi yevakakali na mariamu katika nyumba na vala yevakakali vekumfariji, kwivala, vamufuatile vatigilege kutigila ehelela kaburini ili akavembelage uko. ³²Ndipo Mariamu, Peafikile pale Yesu peakakali amuwene na, akaguwe pasi ya magulugake na kumlongela, "Mtwa ngaukakali apa lukolo vangu ngaseatuwe." ³³Yesu peamuwene evemba, na wayahudi yevakachile pamwi nave vakakali vevemba pia awombelesile katika numbura na kudhalika; ³⁴Akalongile, "Mumugoniche kwii vakamlongie Mtwa, wache ulole." ³⁵Yesu akakolile. ³⁶Ndipo Wayahudi vakalongile, "Lole paamkelie Lazaro!" ³⁷Lakini vangi pagati yao vakalongile, "Si uyu, munu yeadindue meho ga yula yeakakali kipofu, seawesile kumgola uyu munu abihile kufuwa?" ³⁸Ndipo Yesu, hali ambelesile mgati yake kangi, ahele kukaburi, Nondee likakali manga, na liganga likavikwile pakyanya yake. ³⁹Yesu akalongile, "Muliheche liganga." Martha mhachave na Lazaro, "Mwene yeafuwe, akamlongie Yesu, "Mtwa kwa muda ugu, muvili guvecha guwolile, kwa sababu avechile mufimba kwa siku chitai." ⁴⁰Yesu Kmlongie, Sinsikavalongie kutigila, nga ukundamini, uwona utukufu. Gwa Mulungu?" ⁴¹Kwahiyo vakalihechile liganga Yesu akenamuwe meho gake kukiya na kulonga, "Dada ndikulumba kwa kutigila ukundipulika." ⁴²Ndikuchele kutigila wipulika mara chonda lakini ni kwasababu ya kukung'ana ambalo limile kunichungutula kutigila ndilongile aga, ili kutigila vapate kundamini kutigila veve unitumile." ⁴³Baada ya kulonga aga, akolile kwa sauti ngomi, "Lazaro hume kwivala!" ⁴⁴Yeafuwe ahumile kwivala awopwile mawoko na agulu kwa sanda cha kusikila na kumehe kwake kwawopwile na kitambala." ⁴⁵Ndipo Wyahudi vongofu yevangofu yevakachile kwa Mariamu na kulola Yesu Kyeagolile, Vamwamini; ⁴⁶Lakini baasi yao vachele kwa Mafarisayo kuvalongela njowo cheagolile Yesu. ⁴⁷Ndipo vakomi va makuhani na mafarisayo vakungine pamwi katika barasa na kulonga, "Tugite liki? Munu uyu egola ishara Chongofu." ⁴⁸Neke tukumleka endee weka, wonda vakumwamini, Warumi vache na kunyamula fyonda mahali pesu na taifa lyetu." ⁴⁹Hata ndee, Munu yumwi pagati yao kayafa, akakali kuhani mkumi mwaka uwo akavalongie, "Semuluchele kyokyonda kabisa." ⁵⁰Semwihocha kutigila ni fonu kwa ajili ya nyenye kutigila munu yumwi epasuwa kufuwa kwa ajili ya vanu kuliko taifa lyonda kwanangika." ⁵¹Aga seakagalongile kwasababu ya mwene kaye, kwa kutigila akakali kuhani mkumi mwake ula, alitabiri kutigila Yesu afuwa kwaajili ya taifa; ⁵²Na newe kwa taifa weka, bali Yesu apatendeni ndeni

kuvakung'asa vana va Mulungu ambao vatavanyike sehemu ndali ndali. ⁵³Kwahiyo kuvangila siku iyo na kugendelela vapangile namna ya kumuwlaga Yesu. ⁵⁴Yesu seagendile kang'i mwachi kati ya wayahudi, bali ahigile apo na kuhelela nyii yeibeli na jangwa katika mwani yei kemeluwa Efraimu Apoelete na vanafunzi. ⁵⁵Basi pasaka ya wayahudi ikakali behi, na wongofu vakangie kuhelela Yerusalemu kwivala mwani kabla ya Pasaka ili vapate kwitakasa venekaye. ⁵⁶Vakakali vekumsaka Yesu, na kuywanga kila yumwi Pevakakali vemile hekaluni, "Mwihosa liki? Kutigila seekwa cha katika sikukuu?" ⁵⁷Wakati uwo vakomi va makuhani na Mafarisayo vakakali vahechile amri utigila ikiwa yumwi aluchile Yesu paali, epasuwa kuhecha taarifa ili kutigila vapate kumwibata.

Chapter 12

¹Siku sita kabla ya Pasaka, Yesu ahelehe Bethania. Pakakali lazaro mwegkaye amufatile kuhuma katika wafu. ²Basi vakamwandalie kyakulia kya palumie huko, na Matha akamutimikie, wakati uwo lazaro akakali pamwi yumwi wa vala yevekekete kyakulia pamwi na Yesu. ³Kisha Mariamu akanyamua vatili ya manukato gegatengeneswa. Kwa nordo ikakali na thamani ngomi. akambakile Yesu mgatiyangu, na kumufuta kwa nyele chake, nyumba yosa ikamemile harufu ya mkutano. ⁴Yuda iskariote, yumwi wa vala wanafunzi vake ambaye ndiye akamusaliti Yesu, akalongile. ⁵"Kwanini manukato haya yasi kwamini manukato oga gapindulwuwe kwa dinabi mia chidatu na vakapewile maskini?" ⁶Nave akalongile ichi, sikwasungukila masikini, bali kwasababu akakati mwichi mwene ndiye yekakolie mfuko wa fedha na akakali ekunyamula baadhi ya genikavikile umo kwa ajili yake mwenekaye. ⁷Yesu akalongile, "muleke avike kyeanao kwa ajili ya siku ya masiko gangi. ⁸Masikini muvecha nao siku chosa, lakini muvecha pamwi siku chosa." ⁹Basi umati mkomi wa wayahudi vakapatile kuluchela ya kuvecha Yesu euko, navene vakachile, sikwa ajili Yesu tu, ila wamwone nalazaro ambaye Yesu akamufufua kuhuma katika wafu. ¹⁰Noo vakomi wa makuhani vakagolile shauli ili vamuhule Lazaro; ¹¹maana kwa ajili yamwene volofu katika wayahudi vakahela kwao na vakamwamini Yesu. ¹²Na siku ya wuvili yake umati mkomi vakachile kwamwene sikukuu pevapakulike ya kuvecha Yesu ekwacha Yelusalemu, ¹³Vakanyamue matawi ya mibiki ya mitende na kuhuma pevala kwenda kumu lakini na kumutoka kyowo. "Hosana Abarikiwe mwene yekwacha kwa litawa lya Mtuwa, mufalme wa Israeli." ¹⁴Yesu amugavie mwana punda akamkele gita vala yevakakandike, ¹⁵"Subihile, binti sayuni, mlole; mlole, mfalme vako ekwacha akangie mwana punda." ¹⁶Wanafunzi vake sevakaewile njowo ichi apo kwanza, lakini yesu ahipotukuzwa ndipo pevapakumbukwe ya kuwa njowo ndipo pevaka mukumbuke, ya kuwa njowo ichi yaandikilwe mwene na ya kulonga vagolile njowo ichi kwa mwene. ¹⁷Basi lila kundi lya munu yevakakali pamwi na Yesu wakati pevapakemelie lazaro kuhuma mukaburi, wakashuhudia kwa vangi. ¹⁸Na ikakali kwasababu hii pia kulonga kundi la vanu vakahela kumulaki kwa sababu vakapulike ya kutigila amefanya ishara hiyo. ¹⁹Mafarisayo valongene wao kwa wao, "Mlole, nondee semwiwesa kufanya lolose mlole, ludugulu umekwenda kwanzene." ²⁰Nondee baadhi ya wayunani vevakakali pamwi na vala yevakakali vhelela vakahela kwabudu kula kusikukuu. ²¹Ava vakamuhelele Filipu, ambaye amumile Bethsaida ya Galilaya, vamusukile mtuwa newe twitamani kumuwona Yesu." ²²Filipo akahela akamulongie. Andrea na Filipu wakahela na kumulongela Yesu. ²³Yesu akavahigile akavolongie, "Nondee ifikile kwaajili ya mwana wa Adamu kutukuzwa. ²⁴Mwikwamini, mwikwamini, nikuvalongela chembe ya ngano peibihilege kuguwa katika ichi ikafue. Kwikala hali ndesindesi pawika, afyichege, ibaba matunda golofu. ²⁵Mwene yekela unani wamwene auyagicha bali mwene yenyamula unani wake; Pedugulu uwu awuusalimisa hatausima wa milele; ²⁶Munu yoyosa anitumikilege nene, naani fuate; nene penikali ndipo na mtumishi vangu avecha bao. Mungu yoyosa anitumikilege, Daada amuhesimu. ²⁷Nondee numbula yangu imefadhaika na nene nilonge? Daada unikobole katika saa iyi? Lakini ni kwakusudi iyi iyiniifikie sasa hii. ²⁸Daada, alitukuse litawa lyako. "Kisha sauti ikachile kuhuma mbinguni na kulonga, Nilitukusile na nene nitalitukusa." ²⁹Basi mkutano gukemile karibu na mwene vakapulike, vakalongile ya kutigila ivechile ngulumo. Volofu vakalongile, "Malaika emile pamwi." ³⁰Yesu akahingile na kulonga, sautihii seikachile kwajili yanene, balikwajili yanewe. ³¹Nondee hukumu ya lidugulu huu upo nondee mkomi wa lidugulu uwu ubaya wa kwivala. ³²Nanene ninanulumwege pakwanya ya nchi, nivakwega vosa kwanene." ³³Aliyenena awonesule ni mauti gani gegafua. ³⁴Mkutano vahigile, "Newe tupulike katika selia ya kutigila Kristo Adumu hata milele. Naveulonga, ulilu mwana wa Adamu lasima anamuluwe pakwanya? uyu mwana vamunu ni nani?" ³⁵Nondee Yesu akavolongie, "Nuru ing'aapo pamwi na nyenye Mudu kidogo, muhelele maadamu venayo numbula. Ili kutigila kisi kibihile lika vawesile, mwene yebitu gizani sealuchele kwabita. ³⁶Mungali akahela chake vekefili vabile kumuwona. ³⁷Ingawa Yesu agolile ishara njolofu namuna iyo pautalo yao, bado sevakamwaminile ³⁸Ili litimie luchowo lwanabii Isaya, akalongile. "Mtwana, ninani yeachisadikile abari chetu? na mawoko gamtwa agubutuliwe nani?" ³⁹Ndisababu vavene sevakamwaminile, maana isaya akalongile kangi, ⁴⁰"Avapofue meo na agatendile makafu mioyo gwawo: vabihile kulola kwameogao na valugela kwa numbula chao, vakaongoka na nene nikavaponyile." ⁴¹Isaya akalongile njowo ichi kwa kuvecha akauwene utukufu wa Yesu na akalongile abari chake. ⁴²Walakini, hata vakomi volofu vakamwaminile Yesu, Lakini kwa sababu yamafarisayo, sevekedikie ili vabihile kutenguana sinagongi. ⁴³Vakangiche sifa cha vadadamu kuliko sifa chechihuma kwa Mulungu. ⁴⁴Yesu akangiche sauti kulonga, "mwene yekunikwamini neen, ekunikwaminine tu bali namwene yeanitumile nene, ⁴⁵na mwene yekunilola nene ekumulolamene yeanitumile. ⁴⁶Nene ndachile ngita nuru kulidugula ili kila munu yekwamikwamini nene abihile kwikalo pakisi. ⁴⁷Ikiwa munu yoyosa agapulika njowo changu lakini abihile, nene senikumuhukumi; maana sinikachile ili nivahukumu lidugulu, bali unikombole lidugulu. ⁴⁸Mwene yekunibihila nenena seade kwidikila luchowo lyangu, anaye: Muhukumuye luchowo uloya

linikalongile ndilo lyelidaye muhukumu siku ya mwisho. ⁴⁹Maana nene senikalongile kwa nafsi yangu tu bali Daada yeanisindike,nenemwene kaye anilagiliche genidae lilonga na genidae nilonga. ⁵⁰Nanene nukuluchela kulonga agizo lyakeni usima wa milele;nondee chenilonga nene ngita Daada peanilongie ndivyo ninenavyo kwavene."

Chapter 13

¹Nandee kabla ya sikukuu ya Pasaka kwa sababu Yesu akaachelege kuvecha saa yake ifikile ambayo akahumile mwi dugulu ili kuhelela kwa daada. Pemwi dugulu akavakele upeo. ²Na Ibilisi akavechile avikililwe tayari katika numbura gwa Yuda Isikariote, mwana wa Simoni, kumsati Yesu. ³Yesu akaachele kuvecha daada avikile vinu vyonda katika maoko gaka na kutigila ahumile kwa Mulungu na akavechile ehelela kangi kwa Mulungu. ⁴Akalamwike kulia na atandike panyi mwenda gwake gwa mwilala. Kisha akatorile taulo na ekevopile mwenekaye. ⁵Kisha avavikile malenga katika bakali na akavangile kuvawogofa magulu vanafunzi vake na kuwafuta na taulo ambayo ekevopile mwene mwenekaye. ⁶Akachile kwasimoni petro na petro akamlongie, "Mtuwa, wisaka, kunivogofa migulu gyangu?" ⁷Yesu akahigile na kumwambia "lenigola sendiluchele nandee. Lakini uluchela pambele." Petro akamlongie, "Se uniwogofa magulu gangu kamwe." Yesu aka mhigile, "Ikiwa sendikuogofa, se uvecha na sehemu pamwi na nene." ⁸Simoni petro akamwambia, "Mtuwa utane kuniwogofa magulu gangu tuu. bali pia ba mawoko na kituwe kyake." ⁹Yesu akamlongie, "Yoyoanda ambaye asilile koga seekera koga isipokuwa magulu gaku, na avechile mnofu muvili gwake gonda, nyenye mvechile vanofu, lakini si wonda." ¹⁰Kwa kuwa Yesu akaachele yala atakaye msaliti hii ndiye sababu akalongile siwonda mvechile vanofu. ¹¹Wakati Yesu peavechile avawogwifwa magulu gao na akisha kutola mienda gyeke na kwikala kangi, akavalongie je muuchele kile ambacho nivagolie? ¹²Mkunikemela nene "mwalimu" na mtu wa hii mwilonga kweli, maana ndivyo nilivyo. ¹³Ikiwa nene mtuiwa na mwalimu, nivawogwifwa magulu gao, nyenye pia ivapasile kuvavogofa yenu magulu. ¹⁴Kwa kuvecha nivagavie mfano ili kutigila nyenye pia mgola ngita nene nilivyo kugola kwa nyenye. ¹⁵Kwamini kwamini nikuvalongela, mnyikongo si mkoni kuliko mtuwa vake: wala yula ambaye atumiluwe ni mkoni kuliko yula yeamtumile. ¹⁶Ikiwa ukuuchela njowo ichi ubarikiwe ugagolege. ¹⁷Sendilongie kuhusu nyenye wonda, kwa kuvecha nivachele vala ambao nivahague, bali nditonga age ilikutigila maa ndiko gewesa kutimilizwa: Mwene ye elia mkate gwangu aninamwulie kisingino kisigino kyake. ¹⁸Nikuvalongela, ibili nandee kabla selihumile ili kutifila pelihumila, muwese kwamini kuvecha nene ENA. ¹⁹Kwa mini kwanini, nikuvalongela, yeekambokela nene kumwanuka ambaye nina kumutuma na yula yeekumbokela nene amwanuka yula aliye mitama nene. ²⁰Wakati Yesu pealongile aga asumbwike munumbula, alishuhudia na kusema, "Kwanini kwanini ni kuvalongela kutigila yumwi venu anastahili." ²¹Vanafunzi vake vekelolile veke kangise ni kwa ajili ya nani akaywangile. ²²Kukavechile katika mesa, yumwi va vanafunzi vake elagile, mkifua mwa Yesu yula ambaye Yesu amkele. ²³Simoni petro amuuchile mwanafunzi uyo na kulonga, "Utulonge ni yupi ambaye kwa mwene eywanga." ²⁴Mwanafunzi yula aliye yegeme mkifua mwa Yesu na akavalongie, "Mtuwa ni nani?" ²⁵Kisha Yesu akahigile, "Ni kwa mwene Yula ni takaye chovya kipanda kya mkate na kumgavilaa. Hivyo alipo kuwa amechovya mkate amgavie yuda mwana wa Simoni iskariote. ²⁶Na baada ya mkate, lichimwi amwingie. Kisha Yesu amlongile, "Kila ambacho wisaka kugola kisato." ²⁷Nondee kwahela munu katika mesa auchele sababu ya Yesu kulongela luchowo hili kwa mwane. ²⁸Baadhi yao vatigilege kutigila, kwasababu Yuda akakole mfuko gwa senti, Yesu akamlongie, "Yule finu fyetisaka kwa ajiri ya sikukuu," au kutigila epasua kuhecha kinu kwa maskini. ²⁹Baada ya Yuda kupokela mkate, ahumile kwivala na ikave chile pamie. ³⁰WEakati yuda avechile ahigile, Yesu akalongile, "Nandee mwana wa Adamu amchamiliche, na Mlungu amchu miliche katika mwene. ³¹Mulungu amchumila katika mwene mwenekaye, amchumie upesi. ³²Vana vadodo niko pamwi na nyenye kitambo kidodo. Mnisaka, na ngita ngita nivalongie wayahudi, kwe nihelela, se mwiwesa kwacha, nandee nikuvalongela nyenye, pia. ³³Nikuvalongela amri mbiya, kutigila mwikete, ngita nene nilivya ni vakela nyenye, hivyo hivyo nyenye pia imewapsa kwikela nyenye kwa nyenye. ³⁴Kwa ajili ya hili vanu vauchela kuvecha nyenye ni vanafunzi vangu, ikiwamna upendo kwa kila yumwi na yungi. ³⁵Simoni Petro amlongile mtuwa ebita kwiya? Yesu akahigile, "mahali penihelela kwa nandee sewesa kunifuata lakini unifuata pambele." ³⁶Petro akavalongie, "mtuwa kwanini nitanekukufuata hata nandee? nene nigahecha maisha gangu kwa ajili yaveve." ³⁷Yesu akaligile, "Je ugalecha maisha gako kwa ajili ya nene? kwa Amini kwa amini kulongela livisi selikala kabla se la ulangana mara chidatu."

Chapter 14

¹Utane kuruhusu numbula yako kuvecha katika kugayangaya.Ukumwani Mulungu uniamini pia na nene. ²Katika nyumba ya Dada vangu kuna makazi mongofu ya kwikala.Ngita seikali ndena ngalinikali mkulongie kwa vile ndihelela kuvandalila mahali kwa ajili ya veve. ³Ngita ndihelela na kuvandalila mahali,ndikwacha,kangi kuwakaribisha kwanene,ili mahali pendikakali pia na nyenye muvechebaho.⁴Muluchele ng'asi mahali kwendihelela.' ⁵Tomaso amlongie Yesu,"Mtwā, setukuluhela m,ahali kwewibita;Je! twiwesa wuliwuli kuichela ng'asi? ⁶Yesu amlongie,Nene ndiye ng'asi nakaka,na unani,kwehela seewesa kwacha kwa Dada sipokuwa kuchumbila kwanene. ⁷Ngita pemkanichelege nene,ngalimka mchelege na Dada vangu pia,kuva ngila nondee na kugendelela mkuchela na mkali mumuwene mwene."⁸Philipo ahilongie Yesu,Mtwā,tulanguche Dada,na hivyo ivecha itukwiliye." ⁹Yesu akamlongie,"Senikakali pamwi na nyenye kwa muda molofu,na bado seukunichela nene,Philipo?Yoyonda ye niwene nene amwene Dada,Jinsi gani wilonga,Tulanguche Dada?"¹⁰Semukwamini kuvecha nene ni mgati ya Dada,na Dada yu mgati yangu?Njowo chendiywanga kwenye send ilonga kwa kusudi lyangu mwene,Badala yake,ni Dada yeekwikala mugati yangu yeegola kasi yake. ¹¹Ndiamini nene,kwamba ndi mgati ya Dada,na Dada yeemgati yangu,kadhalika ndiamini nene kwa sababu ya kasi changu hasa. ¹²Amini,amin,ndikuvalongela,Mwene yeekunikwamini,nene kasi,chila chendikumgola,achigola kasi ichi pia,na agola hata kasi ngomi kwasababu ndihelela kwa Dada. ¹³Kyokyonda kyemwisuka katika litawa lyangu,ndigola ili kwamba Dada awese kutuzwa katika Mwana. ¹⁴Ngita mwisuka kinu kyokyosa katika litawa lyangu,hilo ndigola. ¹⁵Ngita mkunikela,mchikolela amri changu. ¹⁶Na ndikumsuka Dada,nave avagavila Msaidisi Yungi ili kwamba avese kuvecha pamwi nanyenye milele, ¹⁷Numbula va nakaka.Lidugulu seuwesa kumwanuka mwene kwa sababu seu kumuona ,au kumchela mwene.hata ndena nyenye,mkumchela mwene,kwani ekwikala pamwi na nyenye na avecha mugati yenu. ¹⁸Sendikuvaleka weka;Ndiwuya kwanyenye. ¹⁹Kwa muda katali;Lidugulu seukumbona kangi,lakini nyenye mkumbona.Kwa sababu nikwikala,na nyenye mkwikala pia. ²⁰Katika siku iyo mkuchela kwamba nene ndi mgati ya Dada,na kwamba nyenye mu mgati yangu,na kwamba nene ndi mgati yenu.²¹Yoyonda yeekolela amri changu na kuchigola,ndiye yumwi ambaye ekunikela nene,na ambaye ekumkela nene akwelwa na Dada vangu na ndimkela ndiwonesha nene mwenekaye kwa mwene."²²Yuda (siyo Iskariote) amlongie Yesu,Mtwā,Je!Ni liki kihuma kwamba wiwonesha mwenekaye kwanehwe na siyo kwa Lidugulu?"²³Yesu ahigile amlongie,Ngita yoyonda yeekunikela,akolela luchowo lyangu Dada vangu amkela,na twikwacha kamwene na twigola makao getu pamwi nave. ²⁴Yeyonda ambaye seekumikela nene,seekolela njowo changu.Luchowo ambalo mwipulika siyo lyanene bali la Dada ambaye anitumile. ²⁵Ndigalongile njowo ichi kwanyenye,wakati ndave ndikwikala Muguti mwanyenye. ²⁶Hata ndena,Mfariji,Numbula mbalafu,ambaye Dada amtuma kwa litava lyangu,avafundisa njowo chosa na avagola mwiwuke gonda ambayo gendilongile kwa nyenye. ²⁷Amani ndivagavila amani,Nene nyenye.Sindikuvagavila iyi ngita Lidugulu utoavyo.Mtane kugola numbula chenu kuvecha na kugayangaya,na wogofu.²⁸Mkapulike fila pevakanilongie,Ndihelela,na ndiwuya kwanyenye.'Ngila mnyandikelege nene,ngaliwali na furaha kwa sababu ndihelela kwa Dada,kwa kuvecha Dada ni mkomi kuliko nene. ²⁹Nondena nimekwisha kuvalongela kabla si ihumile ili kwamba wakati peihumile,Mveche kuamini. ³⁰Sitaongea nanyi maneno mengi, kwa kuwa mkuu wa dunia hii anakuja. Yeye hana nguvu juu yangu, ³¹Sendiywanga nanyenye njowo njolofu,kwa kuvecha mkomi va lidugulu ndikumlela Dada,ndigola ambacho Dada ekumilagicha nene,ngita fila peangavie amri.Mnyasuke na thege mahali hapa

Chapter 15

¹Nene ndi mzabibu wa makaka,na dada vangu ni Mlimi wa mzabibu. ²Kila tawi mgati ya nene ambalo selivegala tunda,na huwogofu kila tawi ambalo livegala tunda valihechile ili kwamba livese kuvegala saidi. ³Nyenye tayari mvechile vanofu kwa sababu ya ujumbe ambao ndali ndivalongie. ⁴Mwikale mgati yangu,na nene mgati yenu.Ngita tawi seliwesa kavegala weka hela,lisipokuwa katika mzabibu,kadhalika nyenye,semwi kwikala mugati ya nene.⁵Nene ni msabibu,nyenye ni Matowi Adumuye mgati ya nene na nene mgati yake,Munu uyu huvegala matunda molofu uyu huvegala matunda molofu,kwa kuvecha pasipo nene semwiwesa kugola luchowo lolosa. ⁶Ikiwa munu yoyonda Siasigala mgati ya nene ataguwa ngita matawi na kugataga mu moto,na kutekelea. ⁷Ikiwa mdadumu mgati ya nene,na ngita njowo changu chikala mgati yenu msuke kyokyonda kyemwikela nanyi mgoluwa.⁸Katika ili dada vangu atukuswile,kwamba mwivegala matunda molofu na kwamba ni vanafunzi vangu. ⁹Ngita dada vangu peanikele nene,nene pia nivakele nyenye,mwikale katika lusungu lyangu.¹⁰Ikiwa mkolelege amri changu mtadumu katika lusungu lyangu ngita penikakoleliye amri cha dada vangu na kudumu katika lusungu lwake. ¹¹Nilongile njowo ichi kwa.nyenye ili kwamba furaha yanene iveche mgati yenu na ili kwamba Furaha yenu igoluwe kuvesa timilifu. ¹²Iyi ndiyo amri ya nene,kwamba mwikele nyenye kwa nyenye ngita pendi kuvakela nyenye. ¹³Kwehela munu yeakakali na upendo mkomi kuliko ugu.Kwamba agaheche maisha gake ugu.Kwamba agacheche maisha gake kwa ajili ya vanyalusale vake. ¹⁴Nyenye ni mnyalusala vangu! kiwamgola gala genivalagilice. ¹⁵Sindikuvakemela vanyikongo kwa kuvecha kila kyeegola mtuwa vake livake meliye nyenye mnyalusale kwa sababu ndivacheliche njowo chosa ambayo ndipulike kuhuma kwa Mtuwa. ¹⁶Semkanihaguwe nene,boli nene ni kavahanguwe nyenye na kuvavika mhelele mkavegale matunda,na tunda lyenu lipate kwikala.Hii liko hivi ili kwamba kyokyosa kyemwisuka kwa Dada kwa litawa lyangu;avagavila. ¹⁷Njowo ichi ndikuvalagilicha kwamba mwikele kila munu na muyage. ¹⁸Ngita lidugulu uvakalalila,muluchele ndena wangalaliye nene kabla sevakalaliye nyenye. ¹⁹Ngita mwakali wa lidugulu,lidugulu ngaliuvakele ngita va vene,Lakini kwasababu nyenye sio wa lidugulu na kwa sababu ni kwa ajili iyi lidugulu huvakalalila.²⁰Mkumbuke luchowo ambalo ndavalongie,mnyikongo si mkomi kuliko Mtuwa vake;Kiwa vangudiche nene,vavagudicha nyenye pia,ngita vakolile luchowo lyangu,valikole liye lya nyenye pia. ²¹Vavagolela njowo ichi chonda kwa ajili ya litawa langu kwa sababu sevekumchela yula yeandumile. ²²Ngita sendikachile na kuvalongela sevangalikuwa vagolile sambil.Lakini nondena vehela udhuru kwa sambil chao.²³Yeangalalila nene amkaalalila Dadapia. ²⁴Ikiwa sendigolile kasi mugati yao ambayo kwehela yumwi yoa nigolile,wangelikuwa vahela sambil;lakini nondee vagolile chonda chivili vawene na vangala liye nene na Dada vangu. ²⁵Hili lihumila ili kwamba luchowo litumie ambalo lyandikilwe katika sheria yao:vakungalalila nene bila sababu.²⁶Wakati mfariji achile,ambaye ndimtuma kwa nyenye kuhuma kwa Dada,Uyu ndiye Numbula va nakaka,ambaye elumila kwa Dada,atashuhudia. ²⁷Nyenye pia mukunishuhudia kwa sababu mkakali pamwi na nene tangu mwanzo.

Chapter 16

¹Nivalongie njowo ichi ilimuwese. ²Vavahecha peval ya sinagogi,hakika saa ikwacha ambayo kila adaye awesa atafikiri kuvecha efanya kazi nofu kwa ajili ya Nguluvi. ³Vavatendele njowo ichi kwa sababu sevamuchelege Daada wala sevekani chelege nene. ⁴Nivalongile njowo ichi ili kutigila wakati ufikile wa aga kuhumila.mwewesa kugakumbuka na jinsi nikavalongie muwese vene senikavalongie kuhusu njowo ichi tangu mwanzo kwasababu nikakali pamwi na vene. ⁵Japokuwa nondee nihelela kwa yula yeakanitumile.Lakini kwehela paga yeakanitumile.Lakini kwehela pagati yenu.yekuniwucha,"wihelelakwi?" ⁶Kwa sababu nilongile njowo ichi kua nyenye,ikamemile munumbula yenu. ⁷Hata nonde,nikuvalongela ukweli.ni lweluinofu kwanyenye mhegege.Kwa maana senihege,mfaliji sekwacha kwanyenye,lakini nityendege nimutuma kwanyenye. ⁸Achege uyu mfariji atudhibitisha mwidugulu kuhusiana na sambu.Kuhusia na haki na kuhusiana na hukumu. ⁹Kuhusiana na dhambi,kwasababu seva kaniaminile,nene, ¹⁰Kuhusiana na haki,kwasababu nihelela kwa Daada,na semuniwona na kangi ¹¹na kuhusiana na hukumu kwasababu mkomi wa lidugulu uyu umehukumiwa. ¹²Ninago golofu gakuvalongela,lakini semuelewa nondee. ¹³Lakini,mwene,Numbula ya kweli,achege,avalongocha.Katika kweli yosa,kwa kuvecha sealaywanga kwa ajili yamwene mwenekaye;Lakini yoyo sa agapulika,agalonga njowo ichi na atayarihirisha kwanyenye njowo gegadae kwacha. ¹⁴Mwene atanitukusa nene,kwa sababu aganyamula njowo changuna achite ngenesa kwa nyenye. ¹⁵Finu vyosa vyenafyo;Daada ni fyangu,kwa hiyo,ni kulongie kwamba Roho anyanyula njowo changu na atayadhihirisha kwanyenye." ¹⁶Bado ,da mufupi,semuniwona gangi,na baada ya muda mufupi yangi,,uniwona." ¹⁷Baada ya vanafunzi vake vakalongene,"Ni nani cheakanilongie,'Muda mfupi',na semuni wona gangi'na kisha,'mda mfupi semuniona;na kwa sababu ni helela kwa Daada?" ¹⁸Kwa hiyo vakalongile,"Ni kinu iki kyevalonga,"Bado mda mfupi?setuluchele gakalongile." ¹⁹Yesu akawene kuwa vakatamanile kumuwucha,nave akavalongie,ekwiyucha vavene kuhusu ili,nkalongile,"Bado muda mufupi,semuniwona kangi;na baada ya muda mfupi muniwona?" ²⁰A mini,amini,nikuvalongela,mavemba na kuomboleza.Lakini lidungu lishangilia,muvechana lusungu lakini lusungu lwenu lupinduka kuvecha furaha. ²¹Mdadala avecha na lusungu wakati pevecha na uvafi kwasababu wakati wa kuufungula.Ufikile,lakini pekwiwungula mwana,sekumbuka gangi uvafi kwa sababu ya futa na yake kwamba mwana azaliwule duniani. ²²Nyenye pia mna lusungu nonde,lakini nivawona kangi,na numbula yenu ifulahi na kwehela adaye uwesa furaha fupi yanyenye. ²³Siku iyoya semuni wucha maswali,Amini,amini,nikuvalongela,pemwisuka lolosa kwa Daada,avagavila kwa litawa lyangu. ²⁴Mpaka nondee semulasuka lolose kwaajili yangu;musukage,nayenye mwinuka ili kwamba furaha yake ikamilike. ²⁵Nikaywangile na nyenye kwa lugha seileweka.Lakini saa ikwacha ambacho seinywanga kwa lugha seieleweka lakini badala yamwene nikalongela waziwazi kuhusu Daada. ²⁶Siku iyo musuka kwa litawa lyangu,na senukuvalongela kulonga nisukakwa Daada kwa ajili yanyenye; ²⁷Kwa kuvecha Daada mwenekaye ukuvakela kwa sababu mukanikelehe nene na kwa sababu mmkuni kwamini kuvecha nihumile kwa Daada. ²⁸Nikahumile kwa Daada na nikachile kwa ulugu;gangi nihega muudugulu na kuhelela kwa Daada." ²⁹Vanafunzi vake vakavalongie,"Wilola nonde wiywanga waziwazi na sewitumula mafumbo. ³⁰Nondoe tukuchela kutigila ukuluchela njowo chosa,na sewihitaji mutuchesa akawuchile maswali,kwa sababu hii tukuluchela kutigila kihuma kwa nguluvu. ³¹Yesu akavahigile,nondo muukwamini?" ³²Lole saa ikwacha,ndiyona hakika ambapo vakagavanyike kila yumwi na kwa vane munileka mwenekaye.lakini sioweka kwa sababu Daada yupo na nyenye. ³³Ni kuvalongela njowo ichi ili kwamba mgati yangu vive che na amani.Duniani muna matatiso,lakini mwigavile numbula nimeushinda ulimwengu.

Chapter 17

¹Yesu alongile njowo ichi,kisha akemiche melio gake kuhelela mulidugulu na akalongile,Dada,saa iwadie,Mtukuse ,mwanavako ili na mwana nave akukuse veve. ²Ngita vila umgavie mamlaka kukyanya ya fyosa Fefukali namvili ili avagavie unani wa milele wala vonda uliompata.³Uwu ndio unani wa milele:kwamba vakuchele veve,Mulungu va nakaka na wa weka,na mwene yeumtumila,Yesu Kristo. ⁴Ndikakutusile apa mlidugulu,na kuikamilisa kasi yeukangavie ndiifanye. ⁵Vondee,Dada,undukuse nene pamwi na veve mwaenekaye kwa utukufu ula wendikali nawo pamwi na veve kabla ya lidugulu kuumbuwa. ⁶Nikaligubutuwe litawa lyako kwa vanu ukangavie hapa palidugulu.Vakakali vanu vako,lakini ukanga bisile nene.navene valibete luchowo lwako. ⁷Nondee vekuluchela kutigila kila kinu kyengavie nene kihuma kwa veve. ⁸Kwa njowo chilu cheukangavie nene-Nivagavie suwe vene njowo chao.Vakaganwike na nakaka vakaluchele kutigila nene ndihumile kwa veve,na vakaninila kutigila veve ndiye yeukandumiye. ⁹Ndikusukila vene.Sindikulisukila lidugulu bali vala yeukangavie kwa kuwa vene ni vavene. ¹⁰Finu fyonde ambavyo ni fyanene ni fyaveve,na fila fyenafyo veve ni fyanene,na nene nditukusuwa katika ndeya. ¹¹Nene sendimoyoli kangi Mlidugulu,bali vene kovali mlidugulu,na nene saisi ndikwacha kwa veve.Dada Mtakatifu,vatunze kwa litawa lyako lili lyeungavie na umoja,ngita.Fila nene na nene wetuve na Umoja. ¹²Pendikakali nawo,ndikadimile kwa litawa yeukangavie,Navadimile,na na wehela hata yumwi vao yeakaya gile isipokuwa mwana va uyaganifu, ili kutigila Maandiko gatimie. ¹³Nondena ndikwache kwa veve,lakini ndilonga aga lidugulu ili kutigila kuhekelela kwangu kukamiliswe mgati yao vavene. ¹⁴Ndivagavie luchowo lwako;Lidugulu livachukiye kwa sababu vene si validugulu,ngita nene pendive va ulidugulu¹⁵Sindikuwasukile kutigila kutigila vvacheche mlidugulu bali ubadime na yula mwanangifu. ¹⁶Veve si validugulu ngita vila nene sendive va lidugulu. ¹⁷Uvavike wakfu kwaveve mwenekaye katika nakaka,luchowo lwako ndiyo nakaka. ¹⁸Ukandumile mlidugulu,na nene ndivatumile Mlidugulu. ¹⁹Kwa ajili ya vene nene mwenekaye nikwihecha kwaveve ili kutigila na vene veheche kwaveve kwa ila nakaka. ²⁰Si ava ng'ani ndikukasukila,bali na vala yevadala Amini kuchumbila luchowo lwako ²¹ili kutigila vene navo vaveche na Umoja,ngita fila veve Dada,weuve mgati ya nene na nene mgati yako. Ndikukasukila ili kwamba navo pia vawese kuvecha mgati ili lidugulu uwese kuamini kuvecha veve ndiye ukandumile.²²Utukufu ula yeungavie nene-ndiva gavie vene,ili kutigilavawese kuvecha na umoja,ngita fila nehwe wetuve umoja. ²³Nene mgati yao,naveve mgati yangu,ili wawese kukamilisua katika umoja,ili lidugulu liluchele kuvecha hakika veve ndiye ukandumile,na kuvakela,ngita fila veve weukandikelee,nene.²⁴Dada,kila kyeukangavie nenditamani kutigila vene pia vawese kuvecha pamwi na nene mahali pendive ili wawese kulola utukufu wa nene,ula weukangavie,kwa kuwa veve ukandikelee nene kabla ya kuumbua kwa misingi ya lidugulu.²⁵Daba yemnya haki,Lidugu selikaluchelee veve,Lakini nene ndikukuchela veve,na valuchele kutigila ukunduma. ²⁶Ndikaligitile lilawa lyako lichelanike kwa vene,na ndiligila lichelekane ili kutigila lila pendo ambalo kwalo ukandikelee nene liwese kuvecha mugati yao,na nene niwese kuvecha mgati yao."

Chapter 18

¹Baaada ya Yesu kulonga, akahegile na vanafunzi vake kuhelelela kwivindi lya kidrona ambako kukakali na Bustani, ambako mwene na vanafunzi vake vakengie mgati yake. ²Nondena yula Yuda, yeakelege kumsaliti, na mwene alichelege eneo hilo, kwani Yesu akakali ehelela hili eneo mara kadhaa peevecha na vanafunzi vake. ³Nave Yuda, baada ya kuvecha apa ile ulugu wa maaskari na maofisa kuhuma kwa vakomi va makuhani, vakachile vakili na taa, kurunzi na silaha. ⁴Naye Yesu, lali ekuchela kila kinu kyekekali kigoluwa chidi yake, ekehumiche kutalo na akawuchile, "Ni nani yemkumsaka?" ⁵Naovakamhigile, "Yesu Mnazareth." Yesu akavalongie, "Nene ndiye." Naye Yuda yeakamsaliti, akakali ekemile. Pamwi, "Yesu Mnazareth." Yesu akavalongie nene ndiye "Naye yuda yeakamsaliti, akali emile pamwi na vala askari." Kwa hiyo peakavalongie, Nene ndiye vakawuyile kimbete na kuguwa pasi. ⁷Halafu avavauchile kangi, "Ninani yemkumsaka? Na vakamhigile kangi, "Yesu mnazareth." ⁸Yesu akavahigile, Ndivalongie suwe kuvecha nene ndeye; Ngita mkumi saka nene, muvaleke ava vangi vachelele. ⁹Aga gakakali hivyo ili lila luchowo lilimilike, pala peakalongie, katika vala ukangavie, "sindimya giehe hata yumwi." ¹⁰Ndipo simoni Petro, yeakakali na upanga, akaufyanguye na kumdumula lisikicha lya kulia mtumiisi va kuhani mkomi. Na litawa lyake mtumisi yula likakali Malko. ¹¹Yesu akamongie Petro, wuyise lipanga lyako muala yake. Kwa mimi mtane kunyuwa kikombo kila kyeangavie Daada?" ¹²Basi lila lilugu lya askari na jemedari, na Vatumisi va vayahudi vakamwibete Yesu na kumuwoya. ¹³Nao vakamlongwiche tani mpaka kwa Anasi, kwani mwene akakali mganafu va kayafa, ambaye ndiye akakali kuhani mkuu kwa mwaka ugo. ¹⁴Nondena kayafa ndiye akavagavie ushauri wayahudi ya kwamba ikapasile munu yumwi afuwe kwa ajili ya vanu. ¹⁵Simoni Petro afuatile Yesu, na ndeni ndee mwanafunzi yumwi. Na yula mwanafunzi akakali achelanika kwa kuhani mkomi, naye akengie pamwi na Yesu katika Behewa ya kuhani mkomi; ¹⁶Lakini Petro akakali emile kwivala ya mlyangilo. Basi yula mwanafunzi yeakakali echelonika kwa kuhani mkomi, akahumimile kwivala akachele kuywana na yule mdadala mtumisi yeakakali ekidim mlyango na kumwingicha petro mgati. ¹⁷Basi yula kijakasi Yeakakali endima mlyango, akambongie petro, Je veve si Yumwi wa vafuasi wa uyu mumi? Naye akalongie, Nene siye." ¹⁸Na vala vatumisi na vakomi vekakali vekwima mahali pala, Vakochile moto kwa maana, kukakali na ngala na hivyo wa kakali vekota moto ili kupata ngemkila. Naye petro akakali navo, peekota moto peevecha emile. ¹⁹Kuhani mkomi akawuchile Yesu kukyanya ya Vanafunzi vake na mafundiso gake. ²⁰Yesu akahigile, Ndiulongie wazi wazi lidugulu; Nene ndikafundisile mara kwa mara kwenye masinagogi na hekaluni mahali ambapo wayahudi kukungamika Nanene sendikiywangile lyolyonde katika siri. ²¹Vuli nakandiwuchile? Muvau che yevakandipalikiche kukya nya ya kila kyendikalongie. Ava vanu vekuluchela njowo chila chendikalongie. ²²Yesu peakakali alongie ndeya yumwi va vakomi yeakali emile akamtovile Yesu kwa liwoko lyake na kisha akalongie, "Je hivyo ndivyo ikukupasa kumhiga kuhani mkomi?" ²³Naye Yesu akahigile, Ngita ni longie luchowa lolosa lyanangifu basi uveche dhahidi kwa ajili ya wanangufu, na ngita nimhigile unofu wuli kunditova? ²⁴Ndipo Anasi peakamsindike Yesu kwa kayafa kuhani mkomi peaveche adindilwe. ²⁵Nondena Simoni Petro akakali emile akijipasha joto ymwene. Halafu vala vanu vakamlongie. "Je, Veve pia vanu vakamlongie." Je veve pia si yumwi wa vanafunzi vak? Akakamile na kulonga, "Nene siye." ²⁶Yumwi wa vanyikongo wa kuhani mkoni ambaye akakali likolo va yule Mgosigosi ambaye Petro akamdumue lisikicha, akalongie Je si veve yendikakuwe ne nave kula kubustani?" ²⁷Petro akakamile kangi, na mara mwambisi akakoliye. ²⁸Kisha vakamnyamuwe Yesu kuhuma kwa kajafa mpaka kwenye Praitorio. Kakali pamilawu na mapema ²⁹Va vene sevakengie ile praitorio ili wasiye wakana jisika na kuiliya pasaka. Kwa hiyo Pilato akamuheleliye nakulonga! Ni shitaka liki lyelikumhusu uyu munu?" ³⁰Vakamhigile na kumlongela, Ngita uyu munu ngaliseawechele mwana ngifu, ngaliseavechile mwana ngifu, ngalisetukaletile kwa veve." ³¹Pilato akamlongie, "Mmunyamula nyenye venekaye venekaye, mkamhukumu kulinga na sheria yenu." ³²Nao wayahudi vakamlongie, Sheria seikuturuhusu nehwe kumuwlaga munu yeyosa." Vakalongie aga ili luchowo lwa Yesu lilimilike, luchowo ambalo akakali alongie suwe kukyanya ya aina ya fuwa yake. ³³Bai pilato akengie kangi Praitorio seakamkemelele Yesu akamlongie, "Je veve ni mtavala va wayahudi?" ³⁴Yesu akambigile, "Je veve weu kumbucha swali ili kwa sababu wing'ang'a kuluchela au kwa sababu vangi vakutumile ili umbuche nene?" ³⁵Naye pilato akamhigile, Nene si myahudi, au siyo? Taifa lyako na kuhani mkomi ndio vakakutie kwa nene, veve ugatile liki?" ³⁶Yesu akajibu utavala vavene si wa lidugulu ugu, ngita utavala vangu ngaliukali na sehemu katika lidugulu ili vanyikongo vangu kalivandovaniye ili nitane kuvvuluwa kwa vayahudi. Kwa na kaka utawala wanene sewihuma apa" Suwe. ³⁷Pilato akamlongie, Je, Veve suwe umtuwa?" Yesu akahigile, veve ndivyo yewilonga kuwa nene ndi mtawala, kwa sababu hii nene ndikavegatilwe kwa sababu iyi nene ndachile mlidugulu ili ndiveche shahidi wa ila nakaka. Yeyonde aliye wa hiyo nakaka aliekuipulikila sauti yangu. ³⁸Pilato akamlongie, Nakakando liki? Naye peakali alongie aga akachele kwa vayahudi na kuvalongela, Sendilola katika lyolyonda munu uyu. ³⁹Nyenye nina

utamaduni weu kungita ndimdinduliye mfungwa yumwi wakati wa pasaka. Je mwikela nimdindulile mtavala wa wayahudi." ⁴⁰ Kisha vakayovile kyowo pavalonga, siyo uyu, utudindulile Baraba akakali mnyagaji.

Chapter 19

¹Basi pilato amunyamue Yesu na kumkubura. ²Vala maaskari vabotile misuli na kutengenesa taji.Vavikule pakyanya ya kituwe kya Yesu na kumtualicha mwenda gwa rangi ya zambarau. ³Vamwachie na kulonga,"Veve mtavala va wayahudi! na kisha kumtova kwa mawokogao.⁴Kisha Pilato ahumile kwivala na kuwalongela vanu,"Lole ndivalolela uyu mumu kwa nyenye ili muluchele kutigila nene sendikawene hatia yoyonda mgati yake." ⁵Kwahiyo Yesu ahumile kwivela,akakali afuete taji lya misufi na mwenda gwa zambarau.Ndipo pilato akavalongie,Mulole munu uyu apa!" ⁶Kwahiyo wakati kuhani mkomi na vakomi pevamuwene Yesu Vatovile kyowo pevalonga"Msulubishe Msulubishe."Pilato akavalongie,"Munyamle nyenye venekaye mukamsulubishe,kwa kutigila nene sendilola hatia mgati yake." ⁷Wayuahudi vamuhigile Pilato,"Newetwinayo sheria,na kwasheria hiyo epasuwa kufuwa kwasababu mwene akigolile kutigila mwana va Mulungu." ⁸Pilato peapulike njowo ichi agine kogopa, ⁹Engie praitorio kangi na kumlongera Yesu,"Veve wihuma kwi?Hata ndea Yesu seakahigile. ¹⁰Kisha pilato akamlongie,Je,veve sewiywanga na nene?Je,Veve seuluchele kutigila nene ndina mamlaka ga kukuwopola na mamlaka ga kukusulubisha?" ¹¹Yesu akamuhigile,"Ngaseuvechile na likakali dhidi ya nene ngita ngaseupevilwe kuhuma kukyanya.Kwahiyo,munu yeahumile kwa veve anasambi ngomi." ¹²Kutokana na jibu ili,pilato asakege kumleka huru,lakini wayaee hudi vatovile kyowo pevalonga,"Neke ukumuleka huru basi veve si mnyalusale va kaisari;Kila yekwigola kutigila Mtavala kuywanga kimbele ya kaisari." ¹³Pilato peapulike njowo ichi,amuletile Yesu kwivala kisha ekete,mukiti kya hukuma mahali pala pepichele kana ngita sakafu lakini kiebrania,Gabatha. ¹⁴Siku ya maandalizi ga pasaka peikafikila,panapo muda gwa saa sita,Pilato akavalongile Wayahudi,"Mlote mtavala venu uyu apa!" ¹⁵Vatovile kyowo,"Mheche,mheche,Msulubishe mtavala venu?"Nave kuhani mkomi ahigile,"Nawe twihela mtavala isipokuwa kaisari." ¹⁶Ndipo Pilato peamuhechile Yesu kwa vene ili asulubiwe. ¹⁷Na vene vakamnyamue Yesu,nave ahumile,hali anyamue musalaba gwake mwene kaye mbaka kwenye eneo lyelikemekemeluwa libang'ae lya mtuwe kwa kiebrania kukemeluwa Golgotha. ¹⁸Ndipo pevamsulubisha Yesu,pamwi nave vakigosi vavili,yumwi upande uwu na yungi upande uwu,na Yesu pagatigati yao. ¹⁹Kisha Pilato andika alama na kuivika pakyanya ya msalabu.Apopandikwile:YESU MNAZARETH,MTAVALA VA WAYAHUDI. ²⁰Vangofu va wayahudi vaisomile alama iyo kwani mahali pala peasulubishwa Yesu pakakali behi na mwani,Alama iyo yandikwile kwa kiebrania,kwa kirumi na kwa kinyunani. ²¹Kisha vakomi va makuhani va wayahudi vakamlongie pilato,"Ubihile kwandika,Mtavale va Wayahudi,bali mwene alongile nene ni mtavala va wayahudi." ²²Nave pilato avahigile,"Gendigandike nandike." ²³Baada ya askari kumsulubisha Yesu vanyamue miyenda gyake na kugava katika mafungu matai,kila askari fungu limwi ndeni ndeni na lihabiti,nondee ila lihabiti seikakali ihonwile bali ikakali iwopwile yonda kuhuma kukyanya. ²⁴Kisha vekelongile vene kwa vene."Tubihile kubadula bali tutove kura ili kulola yivecha ya nani.Tli lya humie ili lila andiko litumiswe,lila lyelilongwa vaganine mwenda gwanga na mwenda gwangu vakalitovie kura." ²⁵Askari vagolile njowo ichi.Maivake Yesu,mame va maivake,Mariam mdala va kleopa na Mariamu Magdalena-Vadadala ava cakakali vemile behi na msalaba gwa Yesu. ²⁶Yesu peamuwene maivake Pamwi na yula mwanafunzi yeamukehe peve kwima behi,akamlongie maivake,"Mkida,lole,lole mwana vako uyu apa!" ²⁷Kisha akamlongie yula mwanafunzi,"Lole,uyu apa maivako.Kuhuma saa iyo yula mwanafunzi akamnyamue kuhelela kukayake. ²⁸Baada ya ilyo,Hali Yesu pealuchele kutigila gonda gasilile suwe ili kutinuisa maandiko,alongile,"Ndilola ng'alu. ²⁹Kyombo kyekikakali kimenile siki kikakali kivikwile pala kwahiyo vavikile sifongo ya memile siki pakyanya ya vifito gwa hisopo vamuvike mnulomo gwake. ³⁰Nave Yesu peagechile hiyo,akalongile,"Isilile"Kisha akagondamiche kutuwe kyake,aikabisile numbura yake. ³¹Kwa vile ukakali wakati gwa kugela niche,na kwasababu mivili segikatakiwe kusigala kukyanya ya Msalaba wakati gwa sabato(kwa kutigila sabato ikakali siku ya muhimu),wayahudi vamusikle Pilato kutigila magulu gao vala yevakakali vamesulubisha idenywe na kutigila mivili gyao gike. ³²Ndipo askari pevachile na kudanya magulu ga munu va kwanza na va wuvili yeakakali amesulubiwa pamwi na Yesu. ³³Pevakamsifikie Yesu,vamuwene tayari akakali afuwe suwe ,kwahiyo sevaka mdenyile magulu gake. ³⁴Hata hivyo yumwi va askari amuhonile Yesu paubafu kwa mgohana mara gahumile malenga na danda. ³⁵Nave yeawene ili ahechile ushuhuda na ushuhuda gwake ni wa nakaka mwena aluchele kutigila kyealongile ni kya nakaka ili na nyenye pia mwamini. ³⁶Njowo ichi chikakali ili ululuchowo lwelulongwile lipate kutumia," Kwahela hata vake yumwi wewidengwa." ³⁷Kangi andiko lingi kulonga,Vamlela mwene yevamuhomile" ³⁸Nave Nicodemu ambaye apo awali amfuatile yesu pamie nave achile Mwene aletile mhanganyiko gwa manemane na udi,gapatile usitogwa ratili mia moja. ³⁹Kwahiyo vakaunyamue muvili gwa Yesu vauwopile kwenye sanda ya katani na pamwi na gala manukato,ngita peikakali destuli ya Wayahudi wakati gwa kusika. ⁴⁰Kwahiyo vakaunyamue muviligwa Yesu vauwopile kwenye sanda ya katani na pamwi na gala manukato,ngita peikakali desturi ya Wayahudi wakati gwa kusika. ⁴¹Mhali ambapo.Yesu alisulubiwa kukali na bustani,mgati ya ila bustani kukali na kaburi lipya

ambalo kwahela munu akakali yea wahi kusikwa umo. ⁴²Basi,kwa kutigila ikakali siku ya kuvaganicha kwa Wayahudi na kwa vile lila kabura likakali kaburi,basi vakamlasile Yesu mgati yako.

Chapter 20

¹Kwava siku ya kwanza ya juma,maliamu magdalena akachile kumakaburi;aliwene lila liganga lihechile kumakaburi. ²Kwa hiyo akimbie mbio kuhele la kwanza Simoni Petro na kwa yula mwanafunzi yungi ambaye Yesu amkele,kisha amulongie,"Vamunyamuwe mutwa kaburini,na nehwe setukuluchela kula kwe vamu lasile."³Kisha ,Petro nayula mwanafunzi yungi vahumile,vakahele kuhuma kaburi. ⁴Wonda vakimbie kwa marayimwi yula mwanafunzi vangi akakimbie kwa halaka zaidi ya petro na kufika kumakabuli va kwanza. ⁵Akemile na kisha kulola kuma kabuli;akaiwene yila senda ya kitani igonile,lakini sea kemgie mugati.⁶Kisha Simoni Petro nave afikile akengie mugati ya kaburi akaiwene yila sanda ya kitani igonile pala ⁷na yila lesa ikakali kumutuwe yake seikakali igonile pamwi na shila sanda chakitani balika kali igonile pambali weka.⁸Ndipo yula mwanafunzi yungi nave akengie mugati ya kaburi,awene na kwamini. ⁹Kwa kuwa hadi wakati uwo vakakali bado sevaga chele mandiko kutigila yamulasimise Yesu achuke kang katika wafu. ¹⁰Kisha wanafunzi vakahele kang kukayawo.¹¹Hata nde,maliamu akakali emile pakaburi ekola,peakakali egendelela kukola emile kisha alolile pakaburi. ¹²Awene malaika vavili vana sula mbalafu vekete pamwi kumutue natungi kumagulu mahali ambapo Yesu akakali agonile. ¹³Nao akavalongie,"Mdadala,wuli wikola."Nave akavalongie,"Ni kwa sababu munyamwe mutwa vangu,nanene seniluche kwevamuvikile."¹⁴Peaka kali alongile sue icho,asedwike na kumulola.Yesu avechile emile.Lakini siakaluche kutigila uyo ngita akakali Yesu. ¹⁵Nave Yesu akamulongie,"Maye,wuli mbona wikola?ukumusa kanani?"Nave kuno atigilege ni mtunza bustani akamulongie,"Mutwa,ngita ni veve yewamunyamuwe,undongele kweumuvikile,nene ndimunyamula."¹⁶Yesu akamulongie,"Mariamu."Nave asendike yumwene na kumulongela kwa kialama,"Raboni,"Yaani iyi kulonga,"Mwalimu." ¹⁷Yesu akamulongie,"ubishi kunibyalisa,kwani ndave kupaa kuhelela kwa daada,bali uhelele kwa valukolo vangu ukava longele kutigila nipaa kuhelelela kwa daada vangu ambaye mwene ni daada venu,Mulungu vangu na Mulungu venu," ¹⁸Mariamu magdalena achile kuvalongela vanafunzi,"nimuwene mutwa,nakutigila amulongie njowo ichi.¹⁹Na peika kali palumilie siku iyo,siku ya kwanza ya juma,na milyangilo givechege gidindilwe mahali vanafunzi pevakaakali vekuvahofia wayahudi,Yesu achile na kwima pagatigati yao na kuvalongela,"Amani iveche kwa nyenye," ²⁰Peakakali alongile ichi akavawonesile mawoko gake na lubafu lwake.nave vanafunzi pevamu wene mutwa vakeswike.²¹Kisha Yesu akavalongie kang,"amani iveche kwanyenye,ngita ndedaada peamitumile nene,ndeni ndeni nene nikuvatmanyenye." ²²Yesu peakakali alongile sueicho awavuvia akavalongie,mwanuke numbula mbalafu. ²³Yoyonda yemukumusamehe dhambi,vasamehilwe,na vala yemwidaha muvadindile vadi ndiwa."²⁴Thomaso,yumwi na vala kumina vavili,yea kemeliwe didi masose akakali na wanafunzi vayage Yesu peachile. ²⁵Vala vanafunzi vangi vakamulongie pambele,"Tumuwene mutwa,"Pambele,"Tumuwene mutwa,"Nave akalongie,"Ngita senilola alama cha misumari katika fyangu mualama icho,na kang na kuvika liwoko lyangu mulubafu lwake sendikwamini."²⁶Badala ya siku nane vanafunzi vakakahi kukwumba kangu naye Thomaso akakali pamwinawo.Wakati milyangilo pegika kali madinde Yesu akemile pagatigati yao na alongile,"Amani na iveche kwa nyenye." ²⁷Kisha akavalongie Thomaso,lele kyala kyako na ulole mawoko yangu,lete apa mawokoga na uvike mulubafu lwangu,wala yesie kwamini bali aaminiye."²⁸Naye Thomaso ahigile na kumulongela,"Mutwa vangu na Mulungu vangu." ²⁹Yesu akamulongie,kwakuwa umbwene,waminile,vabalikilwe vene yevekwamini,pasipokuona."³⁰Kisha Yesu agolile ishara chongofu kutalo ya vanafunzi,ambacho sechiwahile kwandikuwa katika kitabu hiki, ³¹bali ichi chandi kilwe ili kutigila muwese kwamini kutigila Yesu ndiye Kristo,mwana va Mulungu,na kutigila muaminipo muveche na unani katika lita wa lyake.

Chapter 21

¹Baaada ya chewo ichi Yesu alijidhihirisha kang'i kwa vanafunzi katika bahari ya Tiberia,hivi ndesi alivyojidhihirisha mwenekaye: ²Simoni Petro avechile pamwi na Thomaso ekemelwa Didimas,Nathanaeli wa kana ya Galilaya,wana wa Zebedayo na vanafunzi vangi va Yesu. ³Simoni Petro avalongie,"Nene nihelela kulova somba."Na vene vakamlengie,"newe,pia tuhelela na veve."Vakahale vakengie kwenye mashua,lakini pamie ugo wonda sevapatrile kyokyonda. ⁴Na pamilau pekukie,Yesu akemite ufukweni,nao vanafuuzi sevakaluchele kuwa akavechile Yesu. ⁵Kisha Yesu akavalongie,"Vasongolo,mna kyokyondaa kya kulia?Nao vakamligile,"Aka." ⁶Akavalongie,"Mwiise wafu uponde wa kuume wa mashua na nyenye mpate kiasi."kwa hiyo vakesile wafu na vene sevawesile kukwega kang'i kwa sababu ya wongofu wa cha vasomba. ⁷Basi yula mwanafunzi ambaye Yesu amkele akamlogie Petro,"Nimtuwa."Nave Simoni petro peapulike kuwa ni mtuwa,ekevipile mwenda gwake (maana seke vechile alifuate unofu),kisha eketagile bahari. ⁸Vala vanafunzi vangi vakachile kwenye mashua(kwani sevakavechile kutali na pwani,yatata mita mia yimwi kuhuma ufukweni),Vene vakavechile vekwega chila nyafu chechimemile somba. ⁹Yesu akavalongie,"Mlete baadhi ya somba mlopua nandae hivi." ¹⁰Yesu akavalongie,"Mlete baadhi ya gomba mlopua nandee hivi." ¹¹Basi simoni Petro akakangie na kuukwege ula wafu vechile umemile somba vakomi,kiasi cha vasomba vakoni,kiasi cha vasomba 153;jambo vakavechile wongofu,ula wafu seukademwike. ¹²Yesu akavalongie,"Mwache mwanuke mpate kidindula kinyara."Kwehela hata yumwi wa vanafunzi aliyedhubatu kuucha,"Veve ni nani?vakauche kuvecha ni mtuwa. ¹³Yesu akachile,akatolile gula mkate,kisha avagavie,akagalile ndesi ndesi na kwavala vasomba. ¹⁴Hii ikavechile mara ya udatu kwa Yesu kujidhihirisha kwa vanafunzi vake baada ya kuchuka kuhuma wafu. ¹⁵Baada ya kuvecha vavopoluwe kinywa,Yesu akamwambia simoni petro,Simoni mwana va Yohana,Je ukunikela nene kuliko ava?"Petro akamhigile,"ena,Mtuwa:Mtuwa:veve ukuuchela kuvecha nikukukela."Yesu akamlongie,lise vandimwa vangu." ¹⁶Akamlongie mara akamlongie kang'i mara ya udatu,"Simoni mwana va Yohana,Je ukunikela?Nave Petro alihuzuni ka kwavile vyeamlongile mara ya Udatu." ¹⁷Akamlongie kang'i mara ua udatu,"Simoni mwana va Yohana,Je ukunikela?Nave petro alihuzunika kwa vile vyemlongie mara ya udatu?" Je veve ukunikela?Nave akamlongie,"Mtuwa,ukuuchela chonda ,uku uchele kuvecha ni kukukela."Yesu akamlongie,lisha mdimwa vangu. ¹⁸Amini Amini nikukulongela peukavechile mnyilambo akachovelie kufwala miende mwenekaye na kuhelela kokonda kwewekela,lakini pewivecha mvaa utanyesha miwoko gyako na yuangi akufalicha mienda na kukusiadika se ukakukela kuhelela." ¹⁹Yesu akalongite liichi ilikuwonesha ainaliki ya fua andayo petro ngali amginike Mlungu.Baada ya kuvecha alongile aga,akamlongie petro,"Ninifuate." ²⁰Petro akasedwike kumlola yula mwanafunzi Yesu akamkelege,akamfatile-uyu ndiye akakali eyegamiche pakifua kya Yesu wakati wa kyakulia kya palumie mie na kumuucha,"Mtuwa ninani ,mtuwa ni nani andaye kukusaliti?" ²¹Petro akamwene na kisha akamwuchili Yesu,"Mtuwa,uyu munu agola liki?" ²²Yesu akaligile esaka asigile mpaka pevkwacha,ilyoya likukuhusu liki?"mnifuate," ²³Kwahiyo habari hiikenie miongozi niwa vala valukolo,kutigila mwanafunzi uyu salafu,Lakini Yesu,seakamlongie Petro kuvecha,mwanafunzi uyu sealafua,"Ngita ekela asigale uyu sealefu,"Ngita ekela asigale mpaka penikwacha yakuhusu nini?" ²⁴Uyu ndiye mwanafunzi ehumicha ushahuda wa njovo ichi,nandiya yeakakali andike.Njowo ichi,natukuluche la kuvecha ushuhuda vake ni wa kweli. ²⁵Kuna njowo cholofu chingi ambayo Yesu akagagolile.ngita kila yamwinga gandikiliwe,Nazari kutigila vanu verekaye sengagato sile kuvika vitabu ambavyo fyevikandikilwe.